

Tosimies

Kristillinen miestenlehti

3/17 6,00 €

Rukoilkaa miehet

4

Israel auttaa Syyrian sodan uhreja

16

Katkeruudelle ei saa koskaan antaa tilaa

20

► KUSTANTAJA

Faktapro Oy
Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
info@faktapro.fi

► TOIMITUS

Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10w
toimitus@tosimies-lehti.fi

► PÄÄTOIMITTAJA

Kimmo Janas
puh. 050 912 7332
kimmo.janas@tosimies-lehti.fi

► ISSN 1458-3224

► KUVANKÄSITTELY

Faktapro Oy/Petri Janas

► PAINO

Oy Arkmedia Ab
PL 180
65101 Vaasa

► ILMOITUSHINNAT 2017

(+ alv 24%)

	mv	2-väri	4-väri
1/1	1.150 €	1.350 €	1.600 €
1/2	670 €	850 €	1.000 €
1/4	400 €	500 €	570 €
1/8	240 €	270 €	350 €

► TILAUKSET

Kestotilaus: 35 € (6 numeroa/vsk)
Määräaikaistilaus: 40 € (12 kk)
tilausmaksut sis. alv 10 %
tilaukset@tosimies-lehti.fi
www.tosimies-lehti.fi
puh. (09) 54 79 74 10

► KANSI

Kesällä on aikaa tutkiskella Luojan luomaa myös vedenpinnan alapuolella.

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Rukoilkaa miehet!
- 6 Fredrik Ekholmin Israel-kronikka
- 8 Kun kristinusko saapui Eestiin
- 10 Elämää rukousvastauksien kanssa Israelissa
- 14 Interzum
- 16 Israel auttaa Syyrian sodan uhreja
- 18 Kansallinen identiteetti
- 20 Kun Nokia ei enää yhdistä
"Katkeruudelle ei saa koskaan antaa tilaa"
- 22 DVD-elokuvia
• Ouija – Origin of Evil
- 23 Lyhyestä virsi kaunis
- 24 Tosimiehiä etsimässä
- 26 Laadukkaat äänet kovaan treeniin
- 27 ICEJ News
- 28 Lyhyestä virsi kaunis
- 30 Elämäsi tärkein juttu:
Olet Jeesuksen tuttu!
- 31 Tosikuvat
• Transformers: Viimeinen ritari
- 32 Tosimies lukee
• Jorma Myllärniemi: Miksi mies pelkää naista?
• Minna Knus-Galan: Tarkoin varjeltu
• Sheila Wray Gegorie: Nauti seksistä
• Terho Miettinen ja Raija Pelli: Harhaanjohtajat
• Taru Hallikainen: Armon kintereillä
- 34 Sydänääniä osa 3
Armo ja totuus
- 36 Tosimies kuuntelee
• North Wind Collective: Isä
• AMB The Blues Band: Hallelujah
- 37 Pohojammaan kautta...
- 38 Opel Karl rockaa

▲ Pastori Oiva Salli opetti miehiä rukoukseen Helsingin STELKin kokouksessa.

▲ – Uskon, että poliittinen elämä ilman Jumalan sanaa ei vie mihinkään, huomauttaa Roland Tonisson.

▲ Transformerit ovat täällä taas. Elokuvasarjan uusin osa, Transformers: Viimeinen ritari sai ensi-iltansa Suomessa ennen juhannusta.

▲ Koejoimme kesän aluksi uuden ns. maastohenkisen Opel Karls Rocksin – pienen ja pirtsakan kaupunkiauton.

Kiitetään joka tilanteessa!

Kun uutisia seuraa, maailmanmeno ei vaikuta kovin lupaavalta ja Ilmestyskirjan kertomukset lopunajoista nousevat väistämättä mieleen. On luonnonmullistuksia, onnettomuuksia, terrorismia, vaikka mitä.

Mutta niinkuin hyvä ystäväni tapaa sanoa: "Eläpä mainihe!" Ei kannata vajota toivottomuuteen, sillä onhan meillä turva, johon voimme aina luottaa.

Vaikka valittelu kuuluukin kansamme perusolemuksen, kannattaisi ehkä laajentaa hieman näkökulmaa ja katsoa ympärillemme ja nauttia kaikesta kauniista.

Elämme nyt alkukesästä luonnon kukkeinta aikaa, jota kannattaa imeä itseensä oikein olan takaa - kestäväpää taas paremmin pian koittavan syksyn rääntäsatteineen.

Kaiken surkuttelun ja valittelun keskellä unohdamme helposti, kuinka paljon me todella saamme olla kiitollisia.

Eli koetetaan vaihtaa valittelu kiitokseen, aletaan suhtautua positiivisemmin elämäämme – monella on asiat paljon huonommin.

Roikutaan Yläkerran Iskän kädessä, niinkuin pikkulapsina oman isämme kädessä ja kiitetään Häntä kaikesta hyvästä, mitä Hän on osaksemme antanut.

Aurinkoista ja levollista kesän jatkoa,

Keinonen

Rukoilkaa miehet!

Kimmo Janas

Pastori Oiva Salli opetti Helsingin STELKin viikkokokouksessa rukoilemisen tärkeyttä.

Raamatusta on tavattoman paljon lupauksia, mikä merkitsee, että taivas on auki jatkuvasti. Rukouksiin voi aina lisätä ne Herran Sana lupaukset tietäen niiden olevan totta. Usko kasvaa lupauksien mukaan rukoillessa.

Voi ajatella, että Herran suunnitelma on vuorovaikutus ihmisen kanssa. Osa on rukousta ja osa Jumalan Sanaa, ja kun ne yhdistetään, on lopputulos Oiva Sallin mukaan ”aika kova juttu”.

Jeesus on hyvä esimerkki. Hän oli jatkuvasti yhteydessä Isään, eikä voinut puhua muuta kuin sen, mitä Jumala puhui Hänelle. Eikä myöskään voinut tehdä muuta, kuin mitä Isä näytti hänelle tehtäväksi.

► – Jos samojen asioiden kanssa painiskelee kymmenenkin vuotta, se tarkoittaa, ettei kasvua ole tapahtunut, Salli toteaa.

– Uskon, että Jumala antaa ilmestyksen siitä, mitä rukoilla ja mitä tehdä.

Jumalan Henki vaikuttaa meissä tahtomista ja tekemistä, kun pääsemme omassa elämässämme tietyille Sanan mukaiselle pohjalle, Salli toteaa.

Onko kasvua?

Rukoukset, rukousvastaukset ja Herran äänen kuuleminen ovat

kaikki suhdetoimintaa, oikeastaan se on luottosuhde. Jos me kuulemme jotakin Herralta, me toteutamme sen. Tämän jälkeen meillä on entistä enemmän tehtävää, koska se tehtävä jatkuu. Kuuliaisuus palkitaan sillä. Ja meidän emme voi toimia kuin uskon määrän mukaan.

– Olen surullisena seurannut 40 vuoden ajan Sana ja rukouksen -iltoja ja sitä, kuinka ihmi-

set tulevat uudelleen ja uudelleen samojen asioiden kanssa, eivätkä ole pitäneet Jeesuksen opettamaa kammiorukousta ja päässeet selviä asioistaan.

Jos samojen asioiden kanssa painiskelee kymmenenkin vuotta, se tarkoittaa, ettei kasvua ole tapahtunut. Oma Herra-suhde, rukouselämä ja Sanan kautta kasvu ei ole edistynyt, Salli huokaisee.

Rukouksen muotoja

– Rukoileminen on taistelua, ja me olemme pää emmekä häntä tuossa taistelussa. Me voimme sitoa pahuuden voimia Jeesuksen nimessä. Tällöin kyseessä on **taistelurukous**, selvittää Oiva Salli ja huomauttaa, että synnintunnustus on myös yksi oikeita rukouksen aiheita.

Aikaisemmin jo puhuttiin **kammiorukouksesta** eli ei turhaan puhuta vaan ollaan Herrasuhhteessa.

Salli muistuttaa, että muiden kanssa rukoileminen on voimakkaampaa kuin yksin rukoileminen. Siksi Jeesuskin lähetti opetuslapset kaksittain liikkeelle. Sanotaanhan Sanassakin, että missä kaksi tai kolme on koolla Jeesuksen nimessä, siellä Hän on heidän keskellään. Eli silloin puhutaan **sopimusrukouksesta**. Oiva Salli kannustaakin perustamaan muutaman hengen rukoussoluja, jotka kokoontuvat vähintään viikottain.

Päivittäinen rukous tarkoittaa päivittäistä seurustelua Jumalan kanssa.

– Monissa seurakunnissa järjestetään aamurukoustilaisuuksia, joissain jopa klo 5.00-6.30, mikä voi tuntua epäinhimilliseltä, mutta yörytmi muuttuu kumasti, kun antautuu Herralle. Tietenkin päiväjärjestys riippuu siitä, mitkä ovat meidän elämäntehtävät ja leiviskän hoidot, toteaa Oiva Salli.

Hän kertoo kokemuksiaan Meksikosta, jossa eri puolilla maata järjestettiin samanaikaisesti rukoussokouksia toisten puolesta. Rukousvastauksia alkoi tulla, vaikka oltiin tuhansien kilometrien päässä. Kyseessä oli siis **esirukous** lähi- tai kaukoetäisyydeltä.

Meidän pitäisi päästä eroon ihmispelosta ja käyttää rohkeasti tilaisuudet hyväksemme niin marketeissa kuin kadulla kävellessämme, kun kohtaamme ihmisen, joka valittelee jotakin asiaa. Pyhä Henki tulee avuksi, kunhan me vain teemme oman osamme. Herran valmistamia ihmisiä on joka paikassa, kunhan vain pidämme tuntosarvet herkkini ja harjoitamme **evankelioivaa rukousta**.

Kannattaa myös kokeilla **pro-**

feetallista rukousta, jossa pyytää Herralta aiheita ja henkilöitä, joiden puolesta rukoilla. Jumalan

niin rukousaiheet kuin tulleet vastauksetkin. Vaikka lupaamme ystävillemme rukoilla hei-

”Minä tahdon siis, että kaikkialla miehet rukoilevat kohottaen pyhät kätensä ilman vihaa ja epäilystä”. (1. Tim. 2:8)

vastaukset voivat yllättää.

Muista myös kiittää

Oiva Salli kannustaa käyttämään rukousvihkoa, johon merkataan

dän puolestaan, unohtamme lupauksemme helposti arjen keskellä ellemme kirjaa aiheita paperille – tai kännykän muistiin.

Kiittävä rukous on erittäin tärkeä, meitähän kehoitetaan kiittämään joka tilassa.

Monesti ahdingon keskellä kannattaa valittamisen sijasta ruvetakin kiittämään ja ylistämään.

– Herra asuu kansansa kiitoksen keskellä, joten ylityksen aikana Herran kirkkaus laskeutuu yllemme ja muuttaa isotkin ongelmamme varsin pieniksi, Salli huomauttaa.

Jerusalemien yhdistymisestä 50 v

Olen sen ikäinen, että muistan hyvin sen uskottoman tapahtuman, kun Israel oli kuuden päivän sodassa kesäkuun alussa vuonna 1967. Koko maailma hämmästeli tätä. Israelin valtio oli silloin nuori, vain 19 vuotta sen itsenäistymisestä, eikä se halunnut sotia. Israel vetosi YK:hon sekä muihin maailman yhteisöihin, muttei saanut apua mistään. Israel lähetti sanansaattajiaan Egyptiin ja Syyriaan ja pyysi olemaan liittymättä näihin kansakuntiin, mutta turhaan. Tarkoituksena oli ajaa kaikki juutalaiset Välimeren ja tuhota nuori valtio. Israelilaiset tiesivät, että heidän kohtalonsa oli vaarassa. Israelilaisten tuhoaminen olisi ollut inhimillisesti ajateltuna helppoa, kun viisi isoa arabimaata, Egypti, Syyria, Irak, Jordania ja Saudi-Arabia yhdistivät voimansa.

Israelilla ei ollut muuta vaihtoehtoa, kuin puolustaa itse itseään ja ylikuonnollinen ihme tapahtui kuudessa päivässä. Vain kuudessa päivässä Israel voitti Egyptin, Syyrian ja Jordanian. Tämä on minulle täydellinen osoitus siitä, että Jumala on elävä Jumala, joka varjelee omiaan ja hän myös huolehtii siitä, että profeettalliset ennusteet täyttyvät. Kuten tiedämme, Jerusalem yhdistettiin 7.6.1967. Israelissa asui silloin 2,5 miljoonaa ihmistä ja kapeimmalta kohdalta maa oli vain 15 kilometriä leveä. Koko ns. Länsiranta eli Juudea ja Samaria valloitettiin Jordanialta, jotka Jordania oli valloittanut Israelilta valtion syntymisen jälkeen vuonna 1948. Muistamme, että arabimaat eivät hyväksyneet YK:n ehdotusta aluerajoista. Lisäksi Israel oli valloittanut Golanin Syyrialta. Golan oli tärkeä Israelille turvallisuusnäkökulmasta katsottuna. Siinäni niemimaa,

◀ Zion Karaseti, Jitzhak Jifat, ja Chaim Oshri Itkumuuriksi kutsutulla Länsimuurilla. © David Rubinger/The Government Press Office.

Gaza valloitettiin, sillä Israel oli hajottanut muutamassa tunnissa Egyptin ilmavoimien kaluston. Koko maailma hämmästeli tapahtunutta ja länsimaisten sanomalehtien uutisotsikot olivat totuudenmukaisia ja kuvasivat tapahtumia objektiivisesti. Vastoin kaikkia odotuksia Israel voitti sodan.

Jerusalem, juutalaisten pääkaupunki

Juutalaiset ovat olleet Jerusalemessa jo 4000 vuotta ja me kristityt 2000 vuotta. Jerusalem mainitaan Raamatussa yli 800 kertaa, mutta esimerkiksi Koranissa sitä ei mainita kertaakaan. Yli 3000 vuotta sitten kuningas Daavid nimitti Jerusalemia Israelin pääkaupungiksi. Raamatun mukaan voimme nimittää Jerusalemia Ikuiseksi kaupungiksi. Vaikka juutalaiset ovat välillä joutuneet karkotetuksi Jerusalemista, se ei muuta sitä tosiasiaa, että Jerusalem on heidän pääkaupunkinsa. Roomalaiset tuhosivat kaupungin ja karkottivat juutalaiset lähes 2000 vuodeksi, mutta Jumala on tuonut heidät uudelleen Jerusalemiin ja Israeliin. Ne, jotka sitten yrittävät jakaa Jerusalemia ja Israelia, toimivat Jumalan suunnitelmaa vastaan.

"Ja sinä päivänä minä teen Jerusalemien väkikiveksi kaikille kansoille: kaikki, jotka sitä nostavat, repivät paboin itsensä; ja kaikki maan kansakunnot kokoontuvat sitä vastaan." Sakarja 12:3

Jerusalem ei olisi koskaan voi-

◀ Ekholmien kanssa Kneset Christian Allies Caucusin jäsenet Robert Ilatov ja Josh Reinstein.

► Suomalaisedustajia Jerusalem Prayer Breakfastilla; Simon Elo (vas.), Antero Laukkanen, Kerstin ja Fredrik Ekholm, Saku ja Susanna Pitkänen.

nut tulla kuuluisaksi ilman juutalaisia. Vaikka kristityt ja muslimit pitkään laiminlöivät kaupunkia, juutalaiset eivät koskaan lakanneet rukoilemasta Jerusalemien puolesta.

Jerusalemien rukousaamiainen

Jo lähes vuosi sitten ystäväni Albert Veksler kertoi tulevasta, ensimmäisestä rukousaamiaisesta, joka tultaisiin pitämään Jerusalemissa. Päivämäärä oli strategisesti 7.6., juuri se päivä, kun Jerusalem yhdistettiin taas Israeliin. Olin siis jo lokakuusta saakka saanut tietoa tapahtumasta ja minut jopa pyydettiin mukaan yhtenä perustajajäsenen joukkoon. Koin suurena etuoikeutena saada osallistua tähän

tapahtumaan. Sain mahdollisuuden olla Suomen kontaktihenkilönä sekä vaikuttaa siihen, että saimme sopivat kansanedustajat, liikemiehet ym. mukaan. Suomesta osallistui 4 kansanedustajaa; Peter Östman, joka on eduskunnan Israel -ystävyyser ryhmän puheenjohtaja, Antero Laukkanen, Laura Huhtasaari sekä Simon Elo. Ystäväni Albert Veksten oli aloitteentekijä sekä

► Michele Bachman piti todella koskettavat puheet Rukousaamiaisen yhteydessä.

koordinaattori. Hän hoiti käytännön asiat perheensä kanssa. Virallisesti kutsun konferenssiin teki Knesetin jäsen Robert Ilatov, joka on Knesetin Christian Allies Caucus -ryhmän puheenjohtaja.

Osallistujia oli 58 eri maasta, yhteensä n. 560 vaikuttajaa; poliitikkoja, hengellisiä johtajia sekä elinkeinoelämän edustajia. Rukousaamiaisella monet heistä osallistuivat kuuntelemaan Raamatua, pieniä puheita sekä rukoilemaan. Tilaisuus ei ollut pelkkää puhetta, vaan paljon konkreettista rukousta. Todella voimakas hengen läsnäolo oli paikalla. Rukousaamiainen kesti noin 4 tuntia ja iltapäivällä oli seminaareja. Olin myös mukana tilaisuudessa, jossa parlamentaarikot kokoontuivat, yhdessä Knesetin edustajien kanssa. Illalla oli yli 3 tuntia kestävä päivällinen, jonka ohjelmassa oli runsaasti rukousta, puheita

ja laulusesityksiä.

Maanantaina 5.6. oli ilmoittautuminen, mutta tiistaina 6.6., päivää ennen varsinaista aamiaista, oli runsaasti ohjelmaa. Aamulla jo klo 7 menimme Knesettiin, jossa oli hyvin korkeatasoinen ohjelma, noin 10 puhetta, monia Knesetin jäseniä, myös Knesetin puhemies. Sieltä lähtivät perustajajäsenet presidentti Reuven Rivlin luokse. Presidentin lämmenhengen ja kiitollisuutta ilmaisevan puheen lisäksi myös muutamat muut puhuivat, kuten valtiomiehet, Lars Adaktusson, Europarlamentin jäsen Ruotsista. Hän pyysi anteeksi Ruotsin virallista, vääränlaista kannanottoa Israelia kohtaan. Tiistai-iltana oli konsertti, jossa oli paljon ylistystä. Hyvä laatuista lyhyitä puheita oli myös illan aikana.

Historiallinen Jerusalemien ensimmäinen rukousaamiainen oli tärkeä kannanotto Israelille. Uskon myös, että kaikilla ruko-

uksilla on vaikutus profetoiden täyttymiselle. Konferenssissa useimmissa puheissa Jerusalemien tilanne, kutsu ja tulevaisuuden merkitys nostettiin esille. USA:n entinen kongressiedustaja Michele Bachmann piti varsin lentävän puheen Knesetissä ja rukousaamiaisella, koska hän oli niin täynnä voimaa ja auktoriteettia vedoten Raamatun sanaan.

Olen iloinen, että sain taas jälleen kerran olla oikeassa paikassa oikeaan aikaan ja olla vaikuttamassa profeettallisen sanoman täyttymisessä maailman keskipisteessä, Jerusalemissa.

"Toivottakaa rauhaa Jerusalemille, menestykööt ne, jotka sinua rakastavat." Ps. 122:6

"Rauha olkoon sinun muurisi sisällä, olkoon onni sinun linnoissasi." Ps. 122:7

Meidän tehtävämme on siunata ja tukea juutalaista kansaa, Jumalan omaisuuskansaa ja toivottaa rauhaa Jerusalemille. Psalmin jakeessa sanotaan, "menestykööt ne, jotka sinua rakastavat". Siinä on lupaus, että menestys ja siunaus lepävät niiden päällä, jotka toivottavat rauhaa Jerusalemille. Ei ole kyse pelkästään positiivisesta ajattelutavasta, vaan rauhan toivottamisesta Jerusalemille. Meidän täytyy juurruttaa tämä sydämiimme, että Jerusalemien siunauksesta tulee osa meidän päivittäistä rukoustamme. Kiitos hyvä lukija että olet Jerusalemien puolestapuhuja.

Kokouksen väliajalla STELK Finlandin puheenjohtaja Martti Issakainen (vas.) ja Roland Tonisson ihastelivat Kaisankodin puutarhaa.

Kun kristinusko saapui Eestiin

Kimmo Janas

Kirjailija ja ortodoksinen pappi Roland Tonisson vieraili STELK-liiton kevätkokouksessa Kaisankodissa Espoossa kertoen kristinuskon leviämistä naapurikansamme parissa.

Roland Tonissonin äiti on Inkerimaalla syntynyt suomalainen, mutta hän itse on syntynyt Eestissä. Roland on opiskellut teologiaa ja kansainvälisiä suhteita.

Hän toimi viisi vuotta pappina luterilaisessa kirkossa, mutta viimeiset 12 vuotta hän on ollut ortodoksi ja toiminut ortodoksinäkökulmasta mm. Kuressaaressa.

Mikä aiheutti vaihdon kirkkokuntien välillä on kuulemma vaikea selittää.

– Herra on kuitenkin opettanut minua, että on tosi turhaa

ruveta vertailemaan kirkkokuntia. Olen tehnyt sitä joskus, mutta sehän ei pääty hyvin. Vaikka kirkkokunnilla on eroja ja erilaisia opetuksia, itse olen päättänyt jättää nämä asian Herran käsiin, kyllä Hän hoitaa homman, Roland Tonisson kertoo.

– Olen joutunut opettelemaan saman asian, jonka olen sanonut ripittäytymään tuleville ihmisille. He alkavat vertailla omaa elämänsä muiden elämään ja etsivät ongelmia toisten asioista. He ovat niin syntisiä, koska naapuri tai aviopuoliso on tehnyt jotakin jne. Kyllä hän pystyisi olemaan hyvä kristitty, jos ei olisi sellaisia ja sellaisia asioita...

Rukouksen voima

Kun puhutaan ihmisen elämästä, niin tämä päivä on edellisten päivien tulos. Samaa pätee Eestin kirkkoihin.

Eestissä ja Suomessa elettiin vaarallisia aikoja vuosina 1938-1939.

– Kun Paasikivi lähti Moskovaan, hänen puolestaan rukoiltiin Suomessa, mutta meidän

kansanjohtajamme eivät ole välittäneet rukouksen voimasta.

Vaikka me tiedämme, ettemme voi luottaa ruhtinaksiin ja ihmisiin, joiden sanoissa ei ole totuutta eikä heidän lupauksiinsa voi luottaa, me mielellämme luotamme siihen mitä näemme, kuulemme ja voimme koskea omalla kädellämme, Tonisson toteaa.

Suomen ja Eestin kirkkohistoria ovat täysin erilaiset. Suomessa ensimmäinen ja viimeinen piispa, joka ei puhunut suomea, oli Henrik. Eestissä puolestaan eestiläissyntyisten pappien osuus oli yli 50 % vasta 1935, sitä ennen papit olivat enimmäkseen saksalaissyntyisiä. Eestiläiset eivät ole koskaan tunteneetkaan luterilaista kirkkoa omakseen paljolti vanhoista jännitteistä.

Reformaatio saapuu

Kun saksalaiset, tanskalaiset ja ruotsalaiset 1200-luvulla aloittivat ristiretkensä Eestissä, kyse ei ollut Roland Tonissonin mukaan Lundin piispalle luvan tehdä lä-

hetystyötä Eestissä, mutta Hampurin ja Bremenin kauppiat näkivät sen uhaksi liiketoimilleen. Paavihan olisi halunnut vihkiä koko Baltian alueen suoraan paaville alamaiseksi ja hän piti alueen ”pakanoita” pikkulapsina, joita piti hoivata ja antaa kevyttä ravintoa.

Sota oli pitkä, 1208-1227, ja paljon kansaa murhattiin. Saksalaiset, ruotsalaiset ja tanskalaiset näkivät, ettei kaste ollut mikään evankeliumiasia, vaan pikemminkin todiste siitä kenen puolella oli. Saksalaiset saattoivat hirttää ihmisiä, jotka oli ruotsalainen kastanut ja ruotsalaiset taas tanskalaisten kastamia jne.

Roland Tonisson huomauttaa, että reformaatio Eestissä ei ollut kysymys siitä, kuinka valistaa kansaa, vaan kuinka saada kirkon varat itselle.

– Joku on kirjoittanut, että kun Liivin sodan aikana puolalaiset saivat Etelä-Eestin haltuunsa, alkoi maassa taas kuljeskella katolisia munkkeja kilistellen kellojaan. Vanhat ihmiset olivat sanoneet kuullessaan kellojen

äänien, että lopultakin tulee joku selittämään meille evankeliumia meidän omalla kielellämme.

Reformaatio sai aikaan sen, että katoliset papit karkotettiin maasta, mutta heidän tilalleen ei tullut ketään.

Taivaassa kävijöiden aika

1700-luvulla tuli Saksasta herrnhutilaisuuden perustaja ja johtaja kreivi Nikolaus Ludwig von Zinzendorf. Hän kiersi eri maissa perustaen raamattuseuroja ja kansakouluja. Von Zinzendorfin myötä Eestissä alkoivat levitä herätysliikkeet 1730-luvulla. Jo sitä ennen oli koko Raamattu käännetty eestiksi. Samaan aikaan eestiläiset alkoivat itse rakentaa omia rukoushuoneita.

Elettiin hyvin aktiivista aikaa, ns. Taivaassa kävijöiden aikaa.

– Ihmiset näkivät näkyjä – ja muutamat luulivat näkevänsä. Raamattu tuli kansalle niin tärkeäksi, että lukutaitokin levisi nopeasti. Kun pastoreihin ei enää luotettu, oli pakko lukea Raamattua itse, Tonisson tarkentaa.

Tuosta ajanjaksosta 1720-1820 on jäljellä paljon Raamattuja, isoja ja paksuja. Tänä päivänä murtoja tekevät varkaat ottavat niitä mielellään mukaansa luulleen lyövänsä rahoiksi.

– Niitä on kuitenkin niin paljon vielä liikkeellä, ettei niistä makseta mitään antikvariaateissa, Roland Tonisson naurahtaa.

Hengellistä heräämistä

Kun ortodoksinen kirkko tuli Eestiin 1840-luvulla, keisari halusi, että mahdollisimman paljon ihmisiä tulisi hänen uskoonsa. Samalla alkoi levitä huhuja, että jokainen ortodoksiksi kääntynyt saisi palan maata itselleen. Talonpojille oli julistettu vapaus jo 1816, mutta ihmisillä ei ollut maata ja heidän oli pakko vuokrata viljelysmaata kartanon omistajilta. ”Vapaus” oli vain sana, koska maavuokra maksettiin kovalla työllä.

Kartanon omistajille oli annettu keisarin käsky luovuttaa maata ortodoksiselle rukoushuoneelle ja hautausmaalle, mutta useimmiten luovutettu maa oli pahaa kivikkoa yms.

Eesti oli jaettu kolmeen ritarikuntaan; Tallinnan, Tarton ja

Saarenmaan ritarikuntaan. Tallinnan ritarikunta sai lahjottua Pietarin piispan määräämään, ettei alueella asuvat talonpojat saaneet liittyä ortodoksinen kirkkoon. Riikan apulaispiispa puolestaan teki kaikkensa, että ortodoksisuus leviäisi mahdollisimman laajalle.

Kyseessä oli varsinaista hengellistä heräämistä, ei siis pelkästään maapalan perässä juoksemista. Varsinkin Riikassa painettiin paljon erilaista hengellistä kirjallisuutta ja eestiläisille tuli mahdolliseksi opiskella laajalle.

Yhteistyöllä tuloksia

Sanotaan, että eestiläiset ovat kiinalaisten ja itäsuksalaisten kanssa maailman ateistisimpia ihmisiä. Mittaustavat kuitenkin vaihtelevat Eestissä ja Länsi-Euroopassa.

Esimerkiksi Saarenmaalla, jossa Roland Tonisson toimi ortodoksinäkökulmasta, seurakunnassa oli 250 jäsentä, mutta ehtoollisella kävi noin 40 henkilöä, mikä tarkoittaa, että 20 % seurakuntalaisista käy kirkossa joka sunnuntai. Vaikka seurakunnat ovat pieniä, ne ovat varsin aktiivisia.

Eestin kirkkojen neuvosto on ymmärtänyt, että pienten kirkkokuntien kannattaa pitää yhteyttä, jopa rukousyhteyttä. Ja vaikka Kreikan tai Venäjän kirkko eivät halua olla tekemässä muiden kirkkojen kanssa, Eestissä tilanne on erilainen.

Tonisson muistuttaa, että on helppo arvostella toisia ja löytää heistä virheitä, mutta vaikeampi on löytää hyviä ja yhdistäviä tekijöitä.

– Kirkkokunnat ovat joskus kuin saman perheen lapsia, jotka kinastelevat keskenään, kenestä äiti pitää eniten ja kuka saa eniten taskuraha.

Kaikkien näiden kinasteluiden taakse jää piilossa Herran armo ja se, että Kristus on kuollut puolestamme.

Kirkkokunnat ovat olleet hänen arvionsa mukaan myös laiskoja painottamaan sitä, että kaste ei ole pelkkä riitti ja päivä, jolloin suku kokoontuu yhteen ottamaan valokuvia...

Onneksi on kuitenkin seurakuntia, jotka korostavat Hengen tärkeyttä.

Kukon askel

1930-luvulla Eestissä eli tori-

profeetaksi kutsuttu Karl Reits, joka sai Jumalalta käskyn kertoa myös kansanjohtajille, että vieras valta tulee ilman laukausta ja lähtee ilman laukausta. Eestin kansalle annetaan aikaa niin pitkä kuin on kukon askel. Jos ihmiset osaavat käyttää tuon ajan oikein, vapaus säilyy, mutta jos ei vapaus menetetään.

Joulukuussa 1938 profeetta tapasi presidentti Pätsin ja kertoi ison vaaran olevan tulossa, mutta sen voisi välttää jos presidentti julistaisi katumusviikon.

Päts vastasi, että hän on juuri julistanut joulurauhan eikä ala rikkoo sitä. Presidentti myös totesi, että jos Reits pitäisi suunsa kiinni, hän saisi elinikäisen eläkkeen valtiolta.

Karl Reits yritti päästä myös puolustusministerin luo, mutta tämä kutsui poliisit viemään profeetan pois.

Profeetta totesi, että kansanjohtajat ovat nyt allekirjoittaneet kansansa tuomion.

Onko tämänhetkinen itsenäisyys tuo Reitsin kertoma kukon askel, joka päättyy, elleivät eestiläiset osaa käyttää aikaansa oikein, jää nähtäväksi.

– On helppo arvostella toisia ja löytää heistä virheitä, mutta vaikeampi on löytää hyviä ja yhdistäviä tekijöitä, huomauttaa Roland Tonisson.

Ystäväni kertoi lentopelostaan, ei hän uskaltanut lähteä matkalle USA:n. Hän kuitenkin löysi Raamatusta Jaabeksen rukouksen. 1. Aik. 2:9-10 Hän rukoili sen rukouksen ja lähti lennolle. Lentopelosta ei ollut tietoaakaan. Ystäväni kertomuksen jälkeen minäkin tutustuin tarkemmin tähän rukoukseen ja rukoilin sen mukaan.

Olemme Efraim ry:n avustusmatkoillamme rukoilleet tätä rukousta usein. Kerran Romanian matkallamme mainitsimme myös toiveen matkasta Israeliin. Tällä matkalla meitä oli lisäksi kaksi veljeä.

Kului pari vuotta, kun saimme ystävien kautta kutsun lähteä Israeliin.

Olemme tehneet näistä jokaisesta matkasta myös dokumenttielokuvan. Niin nytkin. Olen saanut ensikosketuksen videokameran käyttöön työssäni 1980. Tämän jälkeen dokumenttikuvia on ollut Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Eestissä, Latviassa, Liettuassa, Puolassa Slovakiassa, Tsekissä, Unkarissa, Romaniassa, Valko-Venäjällä ja nyt Israelissa.

Rukouksen voimalla eteenpäin

Matkamme Israeliin kesti 10 päivää. Menimme ensin autolla Riikan lähellä olevaan Norkalnin leirikeskukseen. Sieltä ystävämme Sulev tarjoutui viemään meidät Vilnan lentokentälle edestakaisin. Vilnasta lento Tel Aviviin kesti 4 tuntia. Pääpaikkamme oli Nataniassa, josta ajoimme noin 2000 km matkat kierteissämme Israelia. Päivämatkamme kestivät n. 12 tunti/päivä.

Rukoilimme aamulla, miten osaisimme, pääsisimme Lasaruksen haudalle? Olimme vähän myöhemmin Jerusalemissa Getsemanen portilla. Arabitaksimies tarjosi meille edestakaista matkaa Lasaruksen haudalle. Lasaruksen hauta on palestiinalaisalueella. Sinne ei pääse turisteja.

Elämää rukousvastauksien kanssa Israelissa

▲ Jumalan kivi Karmelilla.

▲ Kasteella Jordanilla.

Aamurukouksessa pyysimme opastusta Betesdan lammikon pääsemiseksi. Menimme Jerusalemin kapeita katuja ja vuorenrinteitä sinnepäin, missä lammikon pitäisi olla. Siellä oli poliisiauto tien mutkassa. Kysyimme hänel-

tä tietä. Hän pysäytti autojonon, neuvoi meitä ja näytti meille vielä siinä ruuhkassa autollemme pikaisen parkkipaikan. Tällaisia rukousvastauksia oli jatkuvasti meidän matkallamme.

Karmelin vuori, ELIA tuhoaa Baalin profeetat

"Elia rakensi Herralle alttarin, alttari oli laitettu valmiiksi, puu oli laitettu siihen ja kaivettu oja ympärille. Ruukuista kaadettiin

vettä kolme kertaa, vettä oli niin paljon, että ojakin täyttyi "Elia huusi Herraa ja silloin Herran tuli iski alas se söi polttouhrin, puut sekä alttarin kivet ja nuoli mullan maasta ja veden siitä ojasta joka oli kaivettu. (Kun.18)

Tällä paikalla nyt seisomme, ja tässä on näkyvä edelleenkin kiviä, jotka ovat niin kuin tuliperäisestä maastosta tulleita. Ympäristössä niitä ei ole.

▲ ▼ Lasaruksen haudan suuaukko.

Betaniassa Lasaruksen hautakin oli tyhjä

Betania oli lähellä Jerusalemiä, viidentoista stadionin mitan päässä. Lasarus asui samassa kylässä Marian ja tämän sisaren Martan kanssa. Lasaruksen sisaret lähettivät Jeesukselle sanan: "Herra, rakas ystäväsi on sairaana" Monia juutalaisia oli tullut lohduttamaan Marttaa ja Mariaa veljen kuoleman johdosta. Kun Martta kuuli, että Jeesus oli tulossa, hän lähti tätä vastaan. Maria oli silloin sisällä. Martta sanoi Jeesukselle: "Herra, jos olisit ollut täällä, veljeni ei olisi kuollut. Mutta nytkin tiedän, että Jumala antaa sinulle kaiken mitä häneltä pyydät "Jeesus sanoi: "Veljesi nouse kuolleista. Martta vastasi "Tiedän kyllä, että hän nousee viimeisenä päivänä, ylösnousemuksessa" Jeesus sanoi: "Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin".

hotti katseensa ja sanoi: " Isä, minä kiitän sinua siitä, että olet kuullut minua" Minä kyllä tiedän, että sinä kuulet minua aina, mutta minä sanon tämän näiden ympärilläni seisovien ihmisten tähden, jotta he uskoisivat sinun lähettäneen minut. Tämän sanottuaan Jeesus huusi kovalla äänellä: "Lasarus, tule ulos!" Silloin kuollut tuli haudasta, jalat ja kädet siteissä ja kasvat hikiliinan peittäminä. Jeesus sanoi: "Päästäkää hänet siteistä ja antakaa hänen mennä." (Joh:11)

Jaakobin kaivo, Sykar-niminen Samarian kaupunki Naplusissa

Matkallaan Jeesus tuli Sykar -nimiseen Samarian kaupunkiin. Sen lähellä oli maa-alue, jonka Jaakob oli antanut pojalleen Joosefille, ja siellä oli Jaakobin kaivo. Matkasta uupuneena Jeesus istahti kaivolle.

Eräs samarialainen nainen tuli noutamaan vettä, ja Jeesus sanoi hänelle: "Anna minun juoda astiastasi." Samarialaisnainen sanoi: "Sinähän olet juutalainen, kuinka sinä pyydät juotavaa samarialaiselta naiselta?"

Jeesus sanoi naiselle: "Jos tietäisit, minkä lahjan Jumala on antanut, ja ymmärtäisit, kuka sinulta pyytää juotavaa, pyytäisit ▶

ISRAELIIN MATKAAJALLE OPASTUKSET JA KULJETUKSET SUOMENKIELELLÄ

Retkiohjelma räätälintyonä tarkalleen toivomallasi tavalla. Veturina Dave Hasenson – alallaan suurimman kokemuksen omaava Israelin valtion valtuuttama suomalainen matkaopas tilavine 12-paikkaisine pikkubusseineen.

LAATU – LUOTETTAVUUS – KOKEMUS
TURVALLISUUS – AMMATTITAITO

That's the difference !

Lähemmin:
Dave Hasenson
hdave@013.net
puh. +972 52 2638248
Mevasseret Zion – ISRAEL

Haluttaessa voin avustaa myös kaikissa majoitus- sekä muissa paikallisissa kenttäjärjestelyissä.

TOSIMIES

EUROOPAN VANHIN KRISTILLINEN MIESTENLEHTI

6 NUMEROA VUODESSA
VAIN 35 € TILAA HETI!
www.tosimies-lehti.fi

► itse häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä." Et kai sinä ole suurempi kuin isämme Jaakob, jolta olemme saaneet tämän kaivon? Hän joi itse tämän kaivon vettä, ja sitä joivat hänen poikansa ja hänen karjansakin." Jeesus vastasi hänelle: "Joka juo tätä vettä, sen tulee uudelleen jano, mutta joka juo minun antamaani vettä, ei enää koskaan ole janoissaan. Siitä vedestä, jota minä annan, tulee hänessä lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä." Nainen sanoi: "Herra, anna minulle sitä vettä. Silloin minun ei enää tule jano eikä minun tarvitse käydä täällä veden haussa. (Joh. 4)

Jeesus parantaa miehen Betesdan altaalla

Siellä oli mies, joka oli sairastunut 38 vuotta. Jeesus näki hänet siellä makaamassa vuodematolla ja tiesi, että hän oli jo pitkään ollut sairas. Jeesus kysyi: "Tahdotko tulla terveeksi?" Sairas vas-

▼ Betesdan allas.

tasi: "Minulla ei ole ketään, joka auttaisi minut altaaseen, kun vesi kuohahtaa. Aina kun yritän, joku toinen ehtii ennen minua." Jeesus sanoi hänelle: "Nouse, ota vuoteesi ja kävele." Mies tuli heti terveeksi, otti vuoteensa ja käveli. (Joh.5)

Öljymäki Getsemane Jeesus rukoilee

Jeesus tuliopetuslasten kanssa Getsemane-nimiseen paikkaan ja sanoi heille: "Jääkää te tähän siksi aikaa kun minä käyn tuolla rukoilemassa." "Murhe alkoi nyt ahdistaa häntä ja hän joutui tuskan valtaan. Jeesus sanoi: "Olen tuskan vallassa, kuoleman tuskan. Odottakaa tässä ja valvokaa minun kanssani. Hän meni vähän kauemmaksi ja heittäytyi kasvoilleen maahan ja rukoili." Isä, jos e on mahdollista, niin menkөөn tämä malja minun ohitseni. Ei niin, kuin minä tah-

◀ Jaakobin kaivo.

▼ Puutarhahaudan sisäänkäynti.

▲ Getsemanen öljypuu ehkä Jeesuksen ajoilta.

don, vaan niin kuin sinä. Hän tapasi opetuslapset nukkumasta ja sanoi Pietarille: "Ettekö te edes hetken vertaa jaksaneet valvoa kanssani? Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen. Tahdotta ihmisellä on, mutta luonto on heikko." (Matt.24)

Golgata

Yhdeksän tunnin vaiheilla Jeesus huusi kovalla äänellä: "Eeli, Eeli, lama sabaktani?" "Se merkitsee: Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut? Jeesus huusi taas kovalla äänellä ja antoi henkensä. Sillä hetkellä tempelin väliverho repesi kahtia, ylhäältä alas asti. Maa vavahteli, kalliot halkeilivat, haudat aukeivat ja monien poisnukkuneiden pyhien ruumiit nousivat ylös. He lähtivät haudoistaan, ja Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen he tulivat pyhään kaupunkiin ja näyttäytyivät siellä

▼ Jeesuksen hauta.

monille. (Matt.27)

Jeesuksen hautaaminen

Siellä, missä Jeesus ristiinnaulittiin, oli puutarha, ja puutarhassa oli uusi hauta, johon ei vielä ollut haudattu ketään. He panivat Jeesuksen siihen, koska oli juutalaisten juhlan valmistuspäivä ja se hauta oli lähellä. Sapatin mentyä, viikon ensimmäisenä päivänä Magdalan Maria tuli jo aamuhämärissä haudalle ja näki, että haudan suulta oli kivisiirretty pois. "ovat vienet Herran pois haudasta, emmekä me tiedä, minne hänet on pantu. Simon Pietari huomasi Jeesuksen kasvoja peittänyt hikiliina ei ollut käärinliinojen vieressä vaan erillään, omana käärinään.. Vielä he eivät olleet ymmärtäneet, että kirjoitusten mukaan Jeesus oli nouseva kuolleista. (Joh. 19 ja 20)

TERVEYSPROJEKTI Karpalo
- tähtää kokonaisvaltaiseen elämäntapamuutokseen

Terveysprojekti Karpalo ry -
www.terveysprojektikarpalo.fi

Ohjelman tarkoituksena on vähentää monia elämäntavoista johtuvia riskejä kuten ylipainoa, verenpainetta, korkeaa kolesterolia ja kohonneita sokeri-arvoja. Peruskoulutus kestää neljä vuorokautta, jonka jälkeen osallistujat jatkavat ohjelmaa kotonaan viiden viikon ajan.

Tunnetko tarvetta muutokseen? Ota yhteyttä.

Terveysprojekti Karpalo ry - Arto Hyvönen
p. 040 581 6155

Tue Israelin ympäristöprojekteja hankkimalla itsellesi Sininen Lipas, eli aito "Pushke".

Hinta 25€ (sis. postimaksun)

Tee tilaus lähettämällä nimesi ja osoitteesi sähköpostiin kkl@kolumbus.fi
Lisätietoa toiminnastamme ja projekteistamme Israelissa: www.kkl.org.il

ISRAELUPDATE

katso netistä:
israelupdate.achlak.net

Sealander on vaikkapa eläkeläispariskunnalla sopiva matkailuvaunu, joka kulkee kätevästi auton perässä ja jonka saa muutettua kädenkäänteessä merikelpoiseksi.

interzum

Kimmo Janas

Kölnissä järjestettiin toukokuussa huonekaluteollisuuden ja sisustusalan messutapahtuma interzum 2017, joka kokosi neljäksi päiväksi alan ammattilaisia ympäri maailmaa lähes 70 000 henkeä.

Yhtenä teema-alueena oli tänä vuonna Mobile Spaces, jossa päähuomio annettiin liikkuvan

ihmisen tarpeille.

Liikkuvuus on päivän sana, olipa sitten kyseessä kodin kalusteiden siirrettävyys ja koko kodin siirtomahdollisuus.

Uusia materiaaleja ja ratkaisuja

Siinä missä kevytrakenteet soveltuvat rullaaaviin, kelluviin tai vaikkapa lentäviin tiloihin, samoja

Morelo Empireliner on luksusainen matkailuauto, jossa asustetaan monen kotiolojakin hulpeammalla tasolla. Mukana kulkee kätevästi myös ostoksien tekoon soveltuva pienempi auto. Pituutta Morelolla on 11,50 m, leveyttä 2,50 m ja korkeuttakin 3,70 m.

Ford Rangerin päälle rakennettu Tischer pick-up cabin edustaa nykyaikaista sandwich-rakennetta.

Hornschurch AG on pinnoittanut Citroenin digitaalisesti painetuilla kalvoilla niin sisä- kuin ulkopinnoilta.

periaatteita voidaan hyödyntää myös nykyaikaisissa asuntoratkaisuissa. Liikkuvuus asettaa tietenkin uusia vaatimuksia myös sisustusmateriaaleille.

Asuinkustannusten noustessa jatkuvasti asuntokoot jatkavat puolestaan pienenemistään. Yhä suurempi osuus asuntojen omistajista on tänä päivänä sinkkuja, yksinläjiä, joilla on tietenkin erilaiset tarpeet kuin suurilla

perheillä.

Mökistä loistokotiin

Yksi mielenkiintoisimpia esitelykohteita oli vain 8 neliön kokoinen Tiny House, johon mahtuu ruokailupöytä, keittiönurkkaus, pesuhuone sekä mukana nukkumatila.

Tischlerei Bockin puusepät ja muotoilijat lupaavat tarjota jokaiselle asiakkaalle yksilöllisiä

ratkaisuja. Ja mikä parasta, koko mökki kulkee pyörille haluaamaasi paikkaan.

Toista ääripäätä edusti 11,5-metrinen matkailuauto Morelo Empireliner, josta ei loistokkaita yksityiskohtia puuttunut – tietenkin hintakin liikkui pienen omakotitalon lukemissa.

Mutta olihan suihkuseinäkkin aitoa lasia ja pesutilan lattia luonnonkiveä.

Sähköavusteinen Triobike TAXI on suunniteltu vanhemman väestön kuljetuksiin. Muotopuristettu pyökkiviilu istuin antaa pyörälle mukavan ilmeen.

Tiny House tarjoaa monia mahdollisuuksia olipa sitten kyseessä vieraiden majoitus takapihalla, kalastus- tai metsästysretki tai vaikkapa mukana kulkeva toimistoratkaisu.

Y-Not Natural
Australialainen
Emuöljy
on tullut Suomeen

Tilaukset
www.emuoil.fi
tai 0400 596 120

TILAA

TOSI-MIES

EUROOPAN VANHIN
KRISTILLINEN
MIESTENLEHTI

6 numeroa
vuodessa
vain 35 €

autokatat

www.suolakauppa.com
tel. (02) 733 7336

Syyriassa Israelin pohjoisnaapurissa on jatkunut ns. arabikevään jatkumona sisällissota jo kohta kuusi vuotta. Sisällissota joka on vaatinut jo 500 000 uhria (maaliskuu 2017), on saanut miljoonat maansisäiset Syyrian siviilipakolaiset liikkeelle.

Syyriassa 2011 arabikevään mellakat vaihtuivat hallituksen ja sen vastustajien kesken veriseksi taisteluiden, joita siviilit joutuivat pakenemaan. Ensimmäinen oli pakoa maan sisällä, joka myöhemmin purkautui pakolaisaaloksi naapurimaihin Turkkiin, Libanoniin ja Jordaniin. Kevään 2014-2015 pakolaisaalon kärki saavutti Euroopan maat, ollen huipussaan 2015.

Eri taistelevien osapuolten kesken, joita suurvallat ja Venäjä tukevat aseina ja rahallisesti, on aikaan saanut koko Syyrian terveydenhuoltojärjestelmän romahtamisen. YK arvioi Syyrian terveydenhuoltojärjestelmän tuhoutuneen n. 70 %:sti. Sairaudet leviävät alueilla, jossa siviilit ovat ns. motitettuna sodan osapuolten piirittäessä alueita. Puhdasta vettä on niukalti, ruoka muuttuu yksipuoliseksi ja lasten rokottamattomuus lisää sairastumisriskejä miljoonille siviileille.

Israelilla on 63 km pitkä raja ns. Golan kukkuloiden alueella Syyrian kanssa. Alueella on ollut UNDOF-rauhanturvaoperaatio, jonka sotilaat ovat olleet alueella v. 1973 alkaen, ja alue on ollut Syyrian sisällissotaan saakka todellinen rauhantyyssija.

Alueen turvallisuustilanne YK:ta kohtaan muuttui radikaalisti, kun Jabhat al-Nusra, joka oli aiemmin linkittynyt Al-Quada terroristijärjestöön, kidnappasi

Israel auttaa Syyrian sodan uhreja

45 fidziläistä rauhanturvaajajoukosta kahdeksi viikoksi. YK:n joukot siirrettiin turvallisemmalle puolelle Israelin rajaa aiemman Syyrian alueen sijasta.

Kun YK:n joukot siirtyivät alueelta lähemmäksi, saivat alueella hallitusta vastustavat terroristijoukot jalansijaa Israelin rajan pinnassa. Pelkoa ja kauhua siviilien keskuudessa herätti erityisesti raakuudesta tunnettu ISIS, joka teki iskuja alueelle.

– Israelin rajalla toimivat armeijan (IDF) kenttä sairaalat ovat hoitaneet rajan pinnassa apua hakeneita potilaita, niin siviili- kuin sotilashenkilöitä. Heitä ei ole mitenkään eritelty avun saannin suhteen. Israel on hoita-

nut jo monia tuhansia syyrialaispotilaita sairaaloissaan (2017). Armeijan etninen ohjesääntö määrää ”ketä tahansa vakavasti haavoittunutta” autettavan, sanoo lääkintä upseeri eversti Tariff Bader IDF:stä.

Israelin sotilaat ovat myös joutuneet haavoittuneita auttaessaan 24/7 terroristien kranaattitulen tai tarkka-ampujien kohteeksi.

Pohjois-Israelin alueella olevista sairaaloista esim. Ziv Medical Center Zefatissa, n. 30 km päässä Syyrian rajan läheisyydestä on hoitanut satoja Syyrian sodan uhreja. Erityisesti raskaana olevat Syyrian siviilit ovat hakeutuneet rajan tuntumaan IDF:n kenttä sairaaloihin, koska koke-

vat turvallisemmaksi synnyttää Israelin alueen sairaaloissa. Apua haetaan juutalaisvaltion alueelta, vaikka virallisesti maat ovat vielä sotatilassa keskenään.

Tämä ”ei kysellä”-politiikka on lisännyt runsaasti Ziv Medical Centerin syyrialaispotilaiden määrää, joita on hoidettu arviolta yli 500. Ikäraja on vastasyntyneestä aina 80 vuoteen saakka. Potilaista n. 75 % on miehiä, lapsia 17% ja naisia 8%. Vaikka moni pelkää saapuessaan israelilaisairaaloihin, he tulevat luotaviksi pelastuttuaan.

Israelin viranomaisilla ei ole täysin selvää miksi syyrialaisiviilit hakeutuvat Israelin puolelle rajaa apua saadakseen. Potilaat

palaavat kiitollisina takaisin Syyriaan, vaikka se heidän mukaansa ”hävittää”, mutta siellä on heidän kotinsa, sanoo Ziv Medical Centerin sosiaalityöntekijä heidän kertovan. Sairaalassa on etnisen taustan omaavaa henkilökuntaa: druuseja, muslimeja, juutalaisia ja kristittyjä. Sairaalalla on runsaasti kokemusta sotavammojen hoidosta v. 2006 Libanonin II-sodasta. Sairaala on 11 km päässä Libanonin rajasta, ja sairaala oli Hizbollahin Katjusha-rakettien iskujen kohteena.

Israelin sisäministeri Aryeh Deri on tehnyt päätöksen, jolla Syyrian sodan orpolapsille mahdollistetaan pysyvä oleskelulupa neljäksi vuodeksi Israeliin ja sen jälkeen olisi mahdollisuus jäädä loppuelämäksi Israeliin. Orpolapset joita olisi sata Syyrian siviilisodasta, sijoitettaisiin arabiperheisiin. Israelissa on ollut myös keräyksiä Syyrian sodan uhrien auttamiseksi.

Mielenkiintoista tässä juutalaisvaltio Israelin auttamistyössä Syyrian sisällissodan haavoittu-

◀ Pääministeri Benjamin Netanyahu vieraillessaan IDF:n kenttä sairaalassa Golanilla.

neita kohtaan on kansainvälisen median täysi vaikeneminen asiasta. On tuhansia syyrialaisia jotka ovat kiitollisia Israelille saamastaan avusta, mutta he eivät voi julkisesti sitä tuoda esille. Avun saaneet ovat kuitenkin perustaneet webbi-sivun ”Thank You Am Israel”, joissa julkisesti kiittävät saamastaan avusta Israelin puolella rajaa.

▼ Lastenpiirros Syyriassa käytetyistä tynnyripommeista.

Lähteet:

- TheTower.org Staff/ ”Israel to Take in 100 Syrian Orphans”.
- The Daily Signal/”How an Israeli Hospital Builds Bridge With Syria by Caring for Wars wounded”/July 21.2015 by Charlotte Florence
- Ziv Medical Center/Wikipedia
- Thetower.org/”After 5 Years of Civil War, Syrian Refugee Thanks Israelis and Jews For Being ”True Friends”. Aboud Dandachi /Syrian refugee.

MIIN KUIN YLEISHAPPO

Evoluutio-opetus horjuttaa Raamatun arvovaltaa ja toimii näin kuin yleishappona, joka syövyttää useimpien kristittyjen uskoa. Luottamuksen puute Raamattuun on kristittyjen nuorten kaikkein yleisimmin mainitsema syy uskosta luopumiseen.

Vastaavasti useimmat eivät ole koskaan kuulleet siitä nykyaikana saatavilla olevasta valtavasta määrästä todisteita, jotka tukevat Raamatun ilmoitusta luomisesta. *Luominen*-tiede lehti voi auttaa juuri tässä. Se on kuin vahva suoja-aine, joka kumoaa ja estää evoluution syövyttävän vaikutuksen jatkossakin.

Sen upeasti kuvitetut, värilliset sivut tekevät siitä julkaisun, jota ihmiset haluavat lukea. Onko Sinun tuttavapiirissäsi nuoria, joiden usko on evoluution vuoksi koetuksella? Ostaisitko heille lahjaksi palan Totuutta? Tilaukset: kauppa.luominen.fi

Kansallinen identiteetti

Kimmo Janas

Teologian tohtori ja Suomen sekä Skandinavian kirkkohistorian dosentti Esko M. Laine puhui Kansallisen Rukousamiaisien yhteydessä järjestetyssä Arvofoorumissa kansallisesta identiteetistä luterilaisessa Suomessa ja sen muutoksista vuosisatojen varrella.

Laine hahmotteli eri aikoina syntyneiden tekstien perusteella minkälaisia ovat suomalaiset.

”On korutonta ja rauhaista elo maan asukasten; puuttuu ilkeä vilppi ja kaukana on petos häijy, kieroudet, salajuonet ja häilyvän mielen elkeet. Poissa on onneton riita ja roihuen riehuvu vaino, poissa on myös kateus, viha, uhkailut pelon tuovat. Poissa on ylpeys tuo, johon liittyy korskea loisto ja hillitön rie-

hminen. Kaukaa haetut asut silkkiset eivät viihäitä heitä, vieraatkaan hiuspalmikot ei, ei päälaen oudot kiehkurat. Nauravat vain komeutta, kaikkea tuota. Surkean puutteen tuon, jota tuottaa ponneton

huminen. Kaukaa haetut asut silkkiset eivät viihäitä heitä, vieraatkaan hiuspalmikot ei, ei päälaen oudot kiehkurat. Nauravat vain komeutta, kaikkea tuota. Surkean puutteen tuon, jota tuottaa ponneton

laskuus kurjine harmeineen, tihutöineen myös nälän tuoden, maasta on kitkenyt Finnonin suku, sen työnteon into. Ahneuden, joka on pahan kaiken alku ja juuri, torjuvat luotaan pois. Pienen tyytyä voivat.”

Johan Paulinus Lillienstedt, Suomi-kuva vuodelta 1678

Puhe oli tarkoitettu Upsalassa ”läsnä olevalle nuorisolle sivistykseksi ja hyveiden vahvistamiseksi”. Huomionarvoista on, että Lillienstedt valitsi juuri Suomen esimerkiksi hyvistä arvoista.

”On pohjantähden alla, tää’ koti mulla mainen, mä elämästä laulan, olen suomalainen.

Voi jospa tietäisivät maailmalla, nyt mitä voikaan olla taivaan alla. On täällä kansa, jonka kyneleistä aikaan saisi aika monta valtamerta. On täällä monta yksinäistä, niin paljon kiellettyä rakkautta, nyt ettei siitä riitä kertojaksi taulut eikä ikävöivät lemmenlaulut...

On täällä elämä raskasta työtä ja siinä harvemmin on onni myötä. Sen tietää vain, yksin suomalainen.

On tässä maassa itsepäinen kansa. Ystävät jos pitää toisistansa, ei siinä erottaa muu, silloin voi kuin yksin kuolema ja virkavalta vain. Me käymme vastamäkeen sielu surren, mutt’ sitä nousemme hammasta purren. Me mutkan jälkeen käymme mutkaan nähdäksemme, ettei kannattanutkaan.

On täällä elämä raskasta työtä ja siinä harvemmin on onni myötä. Sen tietää vain, yksin suomalainen.

harvemmin on onni myötä. Sen tietää vain yksin suomalainen.”

Raul Reiman, Olen suomalainen, 1984

– Näiden tekstien välillä lähes 300 vuotta, mutta suomalaiset arvot tulevat niissä esille hämmästyttävän samanlaisina, Esko Laine toteaa.

”Kieltämättä iloisuus ei ensi katsomalla näy suomalaisista selvästi. Kyllä sitä siiti heissä on aimo annos, joskin eräänlaisen vakavuuden sävyttämänä. Ilman tätä iloisuus rappeutuisi helposti kevytmielisyudeksi ja tasapainon puutteeksi.”

Daniel Juslenius, Aboa Vetus & Nova, Suomi-kuva 1700

Mitä on olla suomalainen?

Laine tiivistää suomalaisuuden kolmeen arvoryhmään.

1. Elämää leimaa toimeentulon taistelu, leivän hankkimisen karuus on osa suomalaisuutta, mistä syystä työtä on tehtävä paljon. Toisaalta työn avulla kaikki on mahdollista.

2. Materiaalinen hyvinvointi on toisarvoista. Todellinen suomalaisuus on aineetonta perintöä, joka liittyy ihmissuhteisiin tai kohtalontoveruuteen tässä

karussa ja kaukaisessa maassa, jossa kaveria saa jättää (inkluisio).

3. Kohtuullisuus ja tolkkua suomalaisina arvoina.

Työn ja koulutuksen arvostus ovat leimanneet suomalaista identiteettiä jo pitkään. Koulutuksen myötä myös sukupuolten ja yhteiskuntaryhmien välinen tasa-arvo laajeni.

Reformatorisessa pääteoksessaan ”Kristityn vapaudesta” (von der Freyheit eines Christenmenschen) vuonna 1520 Martin Luther jakoi todellisuuden kahdella opettamalla, että uskossaan kristitty oli täysin vapaa, mutta rakkautta kaikkien palvelija eli orja.

– Lutherin mukaan hyvät teot eivät perustaneet uskoa tai vaikuttaneet pelastukseen vaan olivat seurausta uskosta, Laine huomauttaa. – Siksi uskossaan vapaa ihminen oli tarkoitettu palvelemaan muista tekemällä työtä. Näin ja vain näin hän eli todeksi uskonsa ajallisessa elämässä.

Luther katsoi, että mikä tahansa rehellinen työ oli samanarvoista ja arvokasta.

Työstä tuli luterilaisuudessa jumalanpalvelusta, joka oli samanarvoista kuin esimerkiksi munkkien rukoukset keskiajalla.

– Sitä vastoin laiskuri petti lähimmäistään, itseään ja Jumalaa eli laiskuus oli rinnastettavissa maanpetokseen, Laine toteaa.

Kaikella on kuitenkin kääntöpuolensa. Kun korostetaan työn merkitystä ja varsinkin työn uskonnollista merkitystä, sen heikkous on se, että samalla työttömät saattavat kokea itsensä ulkopuolisiksi, syrjäytyneiksi.

Me yhdessä

Inkluisio tai kansallinen yhteenkuuluvuus nousee myös luterilaisista arvoista.

Jos ihmisen elämäntehtävänä on palvella toisia, se synnyttää väistämättä hyvin yhteisöllisen ajatuksen. Yhteisöllä on hyvin moninaisia ulottuvuuksia, joista vanhimpänä lienee talvisodan iskulauseeksi noussut ajatus ettei kaveria jätetä. Yhteisön jokaisen jäsenen velvollisuus on huolehtia omistaan.

– Lähimmäisenrakkauden positiivinen sisältö on, ettei ihmistä saa jättää hädässä yksin vaan hänestä on huolehdittava, riippumatta siitä, kuka tai millainen ihminen on.

Kääntöpuolena tässä inkluisiossa on, kuka saa kuulua meihin, joka herättää keskustelua tänä päivänä varsinkin pakolaisvirtojen keskellä. Toinen polttava asia on tasavallan presidentinkin useasti esille nostama kiusaaminen eri tasoilla.

Kohtuu kaikessa

Kohtuullisuus ja tolkkua suomalaisina arvoina. Tämä on arvo, joka erottaa selvästi luterilaisuuden muista reformaation aikana syntyneistä suunnista.

Luterilaisuuteen ja varsinkin suomalaisen luterilaisuuteen liittyy maalaisjärjen arvostaminen, tolkkullisuus, vetoaminen ihmisten kohtuullisuuteen.

Olaus Petrin tuomarinohjeissa 1540-luvulta todetaan:

”Mikä ei ole oikeus ja kohtuus, se ei saata olla lakikaan; sen kohtuuden tähden, joka laissa on, se hyväksytään. Kaikkea lakia on älyllä käytettävä, sillä suurin oikeus on suurin vääryys, ja oikeudessa pitää olla armo mukana.”

Tämä kohtuullisuus tulee hyvin esille myös kihlaerossa, joka sallittiin vuonna 1686 varauksin.

Aikaisemmin lainkäytössä oli vallalla tulkinta, että avioeroon oli osoitettava syyllinen. Uusi tulkinta totesi, että saattaa olla tilanne, joka aiheuttaa ristiriitatilanteen puolisoitten välillä, on niin suuri, että kaikesta yrittämisestä huolimatta sitä ei ole mahdollista sovittelulla.

– Jokaisen piispantarkastuksen yhteydessä esimerkiksi kaikki kaupunkien riitelevät parit tuotiin yksitellen piispan eteen sovittelua varten, Laine naurahtaa.

”Cosca sowittamatoim Wih ja Waino kihlattuun välillä tule jostain syystä, jota he molemmat ei ole tietänet, silloin cuin he kihlattiin ja sitä wih ei taita taritull sowinnolla eikä hywäin ihmisen wäliinkäymisellä eikä Mailmallisel Rangaistuxella sowitetta ja ojetta, ero Kihlauxes sallitan.”

Kirkkolaki 1686: XVII

Kristillinen lehti naisen parhaaksi!

www.christina-lehti.com
puh. 019 668 135

KIHNIÖN APTEEKKI

ark. 9–17, la 9–13

Tilaa jo tänään!

Nopeavaikutteinen ICE GEL-kylmägeeli kipua lieventävä suosikkituote nyt myös roll-on pakkauksessa!

Maanhantuonti: Tabita products Oy | Vaasa | 06-3209 110 | www.engedi.fi

Eero Ketola

Nokian Salon matkapuhelintehtas suljettiin. Suomen talouden veturi pysähtyi. – Tuttu ja pitkäaikainen työpaikka meni alta. Tulevaisuus nousi vastaan kuin seinä. Mielialaa ei kuitenkaan kannata pilata katkeruudella. Jumala vastaa rukouksiin ja elämä on täynnä mahdollisuuksia, kertoo salolainen Mika Penttilä.

Nuori tietotekniikan ammattilainen Mika Penttilä muutti Himangalta Saloon keskikesällä 1995. Nokian matkapuhelimet menivät kuin kuumille kiville. Nokian brändin arvo oli yli 40 miljardia dollaria. Tehtaalla tarvittiin satoja uusia työntekijöitä. Nokia-puhelinten soittoaani, "Nokia

Kun Nokia ei enää yhdistä

"Katkeruudelle ei saa koskaan antaa tilaa"

tune" kajahteli lähes kaikkialla. Menestystarina päättyi koko tehtaan sulkemiseen ja yhtiö teki Suomen ennätyksen työntekijöiden irtisanomisessa. Myllerryksen keskellä oli vakavia kasvoja ja kyynelehtiviä silmiä.

Mika Penttilän äiti tuli uskoon jo nuorena. – Kasvoin kodissa, jossa kiinnitettiin huomiota hyviin tapoihin ja käytökseen. Hyvä käytös ei kuitenkaan pelasta ihmistä. Äidin kertoessa

uskonasioista ymmärsin, että kiltti poikakin tarvitsee henkilökohtaista parannuksen tekoa. Uskonratkaisun tein Kalajoella Eino Hööpakan puhuessa tilaisuudessa.

Hengellinen koti

Mika Penttilän varusmiesaika oli melkein ohi. – Näin television tekstiutisen, jossa kerrottiin että Salossa tarvitaan elektroniikka-alan osaajia. Olin valmistunut

tietotekniikan mekaanikoksi. Muutin Saloon juhannuksena, työ alkoi heti seuraavana maanantaina. Satoja uusia ihmisiä muutti Saloon. Nokian tarjosi työpaikan. Koulutukseni kattoi tietotekniikan. Valinta oli tehtävä: matkapuhelin- tai monitoripuoli. Onneksi valitsin kännykkäpuolen, sillä monitoripuoli loppui vuonna 2000.

Salo oli kokonaan vieras kaupunki Mika Penttilälle, samoin

paikallinen helluntaiseurakunta.

– Tutustuin nopeasti seurakunnan nuoriin. Osallistuin Teetupatyöhön, joka oli alkanut seurakunnassa jo 1970-luvun alussa. Tapasin seurakunnan tilaisuuksissa tulevan vaimoni, Marikan. Solmimme avioliiton vuonna 1998. Meillä on 14 ja 17-vuotiaat tyttäret.

Kaikki järkyttyivät

Nokian Salon kampuksella oli parhaimmillaan 5400 työntekijää.

– Huonoja uutisia alkoi kuulua vuonna 2008. Seuraavana vuonna jaettiin ensimmäiset eropaketit. Helmikuussa 2012 oli suuri irtisanomisaalto. Jäljelle jääneet alkoivat kiireellä järjestää uudeleen systeemejä. Vauhdittajana oli johdon ilmoitus siitä, kuinka tärkeä Salo on Nokialle: "Salon tehdasta ei suljeta". Kesäkuussa 2012 meidät kutsuttiin tiedotustilaisuuteen. Ilmoitus oli lyhyt ja tyly: Koko matkapuhelintuotanto lopetetaan Salossa. Tehdas suljetaan. 850 työntekijää saa lähteä.

– Kaikki kuuntelivat hiljaisina. Olimme juuri selvinneet edellisistä, masentavista uutisista ja havahtuneet siihen, että olimme saaneet pitää työpaikkamme ja valmistautuneet uudistuksiin ja uuteen iskukykyyn. Kaikki olivat järkyttyneitä. Kukaan ei kysellyt mitään. Lähdimme pois maahan katsellen. Mitä nyt tehdään? Sitä ei tiennyt työnjohtajakaan. Tehtaan tiloissa tarjottiin tukiohjausta. Seurakunnan työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysalan ihmisiä saapui paikalle antamaan kriisiapua. Päivällä katsoin kotona TV:stä tiedotustilaisuutta, kun päätös julkistettiin koko kansalle. Olin yksin kotona. Kyyneleet tulivat silmiin. Mitä teen? Voi hyvä Jumala, auta meitä. Olin ollut tuotekorjaajana 10 vuotta ja sen jälkeen hoidin materiaalogistiikkaa. Yhteensä työvuosia oli kertynyt Salon Nokian matkapuhelintehtaalla 17 vuotta ja 3 kuukautta. Kaikki oli nyt ohi.

Linja-auton rattiin

Mika Penttilä rukoili perheensä kanssa. Rukoukset kuultiin. Nokia ja EU yhteistyössä TE-toimiston kanssa aloitti työha-

kuvalmennuksen.

– Keskustelin ammatinvalintapsykologin kanssa. Lapsuuden toiveammattini oli ollut linja-auton kuljettaja. Ammatinvalintapsykologi vakuuttui siitä, että sovellun alalle. 17.9.2012 menin vanhalle työpaikalle allekirjoittamaan irtisanomisen. Oli kaksi vaihtoehtoa: firma irtisanoo tai työntekijä sanoo itse irti työsuhteensa ja saa siitä eropaketin. Irtisanomispäivänä aloitin uuteen ammattiin johtavan, kuuden kuukauden mittaisen kurssin. Työharjoittelun suoritin Vainion Liikenteen palveluksessa Kaarinassa. Kurssin valmistuspäivän iltana työnantajan edustaja pyysi toimistoon. Hetken päästä kävelin ulos huoneesta työsuopimus kädessäni. Minusta tuli linja-auton kuljettaja. Puolisoni, Marika on töissä Orionin Salon yksikössä. Työpaikka on Nokian entisessä komponentitehtaassa. Samassa paikassa jossa olin töissä! Samassa paikassa jossa kerrottiin koko Nokian matkapuhelintehtaan sulkemisesta Salossa!

Kaikki järjestyy

Mika Penttilä kertoo, että hänen sydämensä on vapaa katkeruudesta.

– Pitkä työurani katkesi, mutta sydämeeni ei ole jäänyt lainkaan katkeruutta Nokiaa kohtaan. Minulla ei ole mitään pahaa sanottavana entisestä työnantajastani.

Marika ja Mika Penttilä ovat aktiivisesti mukana seurakunnan työssä. He ovat vastuussa muun muassa seurakunnan ehtoollis-pöydän kattamisesta.

Mikan mieliharrastus on pitkänmatkan juoksu. – Paavo Nurmi -maraton Turussa on suosikkini. Tapahtuma on heinäkuussa. Lähtiessäni maratonille olen innostunut. Usein noin 30 kilometrin päässä alkaa painaa ja pää sanoo: pitää lopettaa. Maalin saavuttuaan tulee kuitenkin suorastaan euforinen olotila. Juoksu kuvaa mielestäni uskonelämän etenemistä. Lähtö on uskon tulo. Matkalla voi tulla ongelmia ja asiat alkavat painaa. Uskovan maaliin saapuminen on ainutlaatuinen, hieno kokemus, miljoonia kertoja hienempi kuin maraton juoksun maalin saavuttaminen.

VAASAN RAKENNUSKORJAUS
OY / AB
VASA BYGGNADREPARATION
Vöyrinkatu - Vörögatan 13, 65100 VAASA - VASA

Softatalo AIDA Oy

HALUATKO SÄÄSTÄÄ ENERGIAA JA RAHAA?

Säästetään kaukolämpöä, maakaasua, nestekaasua, öljyä ja käyttövettä kiinteistöissä. Globaalisti ainutlaatuiset ja varmat järjestelmät toteuttavat n. 10-30 % säästöjä nopeassa takaisinmaksuajassa.

OTA YHTEYS, NIIN TEEMME TARJOUKSEN !

 petri.aalto@aida-energy.com
www.aida-energy.com

JARI HYTTI

ASIANAJOTOIMISTO

Keskustori 1, 33100 Tampere
puh.03-2730145, fax. 03-2730140,
E-mail: hytti@jarihytti.fi, Web: www.jarihytti.fi

DVD-elokuvia

Ouija: Origin of Evil

Se ei koskaan ollut pelkkää leikkiä. Ouija: Origin of Evil on Los Angelesiin vuonna 1967 sijoitettava uusi kauhukertomus, joka houkuttelee jälleen katsojia henkilöautatarinoiden pariin.

Leskiäiti tyttäreineen lisää spiritistisiin huijausistuntoihinsa uuden tempun ja kutsuu tahattomasti kotiinsa aidon pahuuden.

Zanderin perheen kotitalossa on aikanaan asunut USA:han paennut natsirikollinen, jonka uhrin on haudattu kellarin seinien sisään.

Kun julma henki ottaa nuorimman tyttären valtaansa, pieni perhe kohtaa käsittämättömiä kauheuksia pelastaakseen tämän ja karkottaakseen riivaajan takaisin toiselle puolelle.

Ouija - the Origin of Evil, ei ole perinteinen kauhuelokuva, jossa mörköjä hyppää esiin joko nurkan ja kaapin takaa. Kauhugenreä lähestytään Mike Flanaganin ohjaamassa elokuvassa kolmen ikäisen naisen näkökulmasta – perheen isä on kuollut vuosia aikaisemmin.

Ehdottomasti vahvimman roolisuorituksen tekee perheen

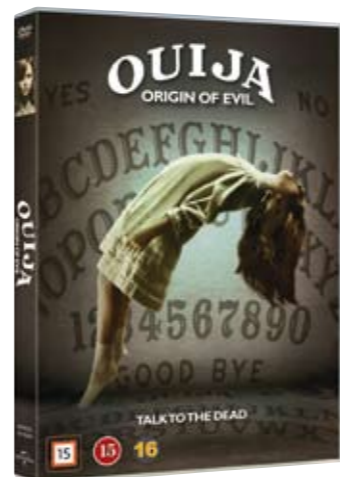
nuorinta lasta, Dorista näyttelevä Lulu Wilson.

Doris ei varsinaisesti ymmärrä isänsä kuolleen ja pitää luonnollisena asiana saamaansa yhteyttä tämän henkeen.

Pahojen voimien ottaessa Doriksen valtaansa alkaa koko perhettä koskeva henkiinjäämistäistelu, jolta ei säästy tyttärien opettajana toimiva pahaa-aavis-

tamaton pappi, isä Tomkaan.

Kimmo Janas

Ouija: Origin of Evil

Ohjaus: Mike Flanagan
Käsikirjoitus: Jeff Howard, Mike Flanagan
Näyttelijät: Annalise Basso, Elizabeth Reaser, Lulu Wilson
Kesto: 95 min
Tuontantovuosi: 2016
Genre: Kauhu

Lyhyestä virsi kaunis

LASTEN JA NUORTEN LIICALIHAVUUS JATKUVASSA KASVUSSA – KUNTOSALIN ASIAKKAAT PÄÄTTIVÄT TOIMIA

Lasten ja nuorten liikalihavuus on kasvanut viime vuosikymmenten ajan selviää lääkärin ammattijulkaisu Duodedicimista. Jopa neljännes yli 12-vuotiaista lapsista on ylipainoinen.

– Näyttää siltä, että ääripäät voimistuvat. Ei-liikkuvien lasten osuus on valitettavan suuri. Vaikka televisio ja netti on pullollaan kuntoiluun ja hyvinvointiin liittyvää tarjontaa, se ei vaikuta kaikkiin, pohtii kuntosaliketju Vocatumin omistaja Jyrki Kolmonen.

Toisaalta lapsen ylipainosta on helpompi päästä eroon kuin aikuisen. Kun lapsi on kasvuiässä, ei yleensä ole tarvetta laihduttaa. Parempi tapa on vakiinnuttaa paino tietylle tasolle riittävän pitkäksi aikaa. Kun pituutta kertyy, ylipaino katoaa luonnostaan.

Yhtenä syynä ongelman yleistyminen on vähäinen tarve liikua nykypäivän yhteiskunnassa. Elämässä pärjää istumalla. Monet istuvat valtaosan päivästä kouluneuvoissa, työpaikalla, koulussa tai kotona – jopa 80 % valveaoloajastaan.

– Jopa yhdeksän kymmenestä liikalihavasta teini-ikäisestä on aikuisenakin ylipainoinen. Siksi terveelliset elämäntavat on tärkeä omaksua jo nuorena, painottaa Kolmonen.

Esimerkkiä lapsille

Kuntosaliketju Vocatumin asiakkaat voittivat Suomen mestaruuden kansainvälisessä kilpailussa,

jossa kuntoiltiin liikalihavuutta vastaan. Nyt asiakkaat haluavat näyttää esimerkkiä lapsille.

– Kysyimme asiakkailtamme, minne he lahjoittaisivat palkinnon. Asiakkaamme halusivat lahjoittaa voiton lasten ja nuorten hyväksi, kertoo Kolmonen.

Vocatum lahjoitti noin 8000 euron edestä liikuntavälineitä Pelastakaa Lapset ry:n Sporttikummi-toimintaan. Kilpailuun osallistui yli 140 000 kuntoilijaa 64 maasta.

– Esimerkin voimalla haluamme näyttää, että liikunta parantaa elämänlaatua, sanoo Kolmonen.

Sporttikummiksi voi ryhtyä liikunnallisen asenteen omaava aikuinen, joka tulee hyvin toimeen lasten kanssa. Sporttikummi vie lapsen harrastamaan liikuntaa 1-4 kertaa kuukaudessa. Sporttikummi on tarkoitettu lapsille, joiden vanhempien mahdollisuudet tukea lapsensa liikuntaa ovat rajalliset.

Hietalahti ja Pojat Oy

BETONIELEMENTIT

Funktionaalinen lääkärin vastaanotto Ostrobotnia Functionalia

☎ 0500 369 699
juhani.lehtonen@fimnet.fi

Tosimiehiä etsimässä

Kun luemme Raamattua, tulee eteemme yllättäviä asioita, yhtäkkiä niin kuin sanotaan "nurkan takaa", paikassa ja tekstiyhteydessä, jossa ei sitä osaisi odottaa tai aivan kuin se ei siihen ollenkaan näyttäisi kuuluvan.

Olen joskus kuullut keskustelussa jonkun sanovan: "Miksi Uusi Testamentti alkaa ikävyyttävällä sukuluettelolla, eikä sitä olisi voitu aloittaa mielenkiintoisemalla tekstillä?" Kun näin puhutaan, unohdetaan että Raamattu on, niin Vanha kuin Uusi Testamentti juutalainen kirja, hebrealainen.

Juutalainen kirja juutalaisista miehistä

Juutalaisuus kaksituhatta vuotta sitten oli ankkuroitunut lujasti Vanhan Testamentin kirjoituksiin. Silloin kuin myös tänä päivänä ortodoksisjuutalaisuus pääosin ei halua ottaa vastaan tai hyväksyä Uutta Testamenttia, itse asiassa niin tulisi olla Uusi liitto, liitto josta Vanhan Testamentin profeetat hyvin selkeästi kirjoittavat.

Kun tämä tiedetään, on selkeästi ymmärrettävää, että kun Uusi Testamentti sattuu juutalaisen käteen, kirja mistä on vuosisatoja opetettu, että se on vain kristittyjen kirja, joka on

kuin myrkky, sitä tulee varoa, ei ottaa edes käteensä. Jos sitten kuitenkin sattuu niin, että juutalainen, joka luonnostaan on tiedonhaluinen, sattuu ottamaan tuon kirjan käteensä ja avaa sen ensimmäisen lukusivun ja alkaa lukea; "Jeesuksen Kristuksen, Daavidin pojan, Aabrahamin pojan syntyperä jne." Silloin lukija havahtuu "tämähän on juutalainen kirja" juutalaisista miehistä, kiinnostus herää ja varoituksen muuri on ylitetty.

Toisaalta, jos ei tuota sukuluetteloa olisi, jäisi todella paljon puuttumaan esim. todistukset Jeesuksen sukuperästä, profetoiden täyttymisestä jne.

Jaabes rukouli

Muttei tarkoitukseni ei ollut nyt käydä pidemmälle läpi tuota sukuluetteloa, vaan nostaa esille toisesta sukuluettelosta siellä esiin ponnahtava mies, jota rohkeiden tosimeheksi nimittää, nimittäin 1 Aik. 2:9-10 esiintyvä Jaabes. Hänestä sanotaan jakeessa 10:

"Jaabes huusi Israelin Jumalaa sanoen JOSPA SINÄ SIUNAISIT MINUA JA LAAJENTAIST MINUN ALUEENI, JOSPA SINUN KÄTESI OLISI KANSSANI JA SINÄ VARJELLESIT PAHASTA NIIN, ETTÄ PÄÄSISIN KIPUJA KÄRSIMÄSTÄ."

Ja Jumala antoi hänen pyyntönsä toteutua. Tämä teksti yhtäkkiä sukuluettelon sisällä, siihen lienee olemassa selkeä syy. Tarkastelkaamme vähän tuota tekstiä Luther Bibelin ja Vulgatan tekstien mukaan.

Toisissa tekstiyhteyksistä nä-

emme, että Jaabes asui Gileadissa meidän nykykielellä Golanilla, siis Jordanin itäpuolella. Hänen asuinpaikkansa oli kaukana Juudan perintöosan alueella. Ehkä sillä on oma merkityksensä, hän oli siis muukalainen vaikkakin Israelin alueella, mutta vieraan heimon keskellä.

Luther Bibelin tekstissä sanotaa: *"Oi jospa sinä siunaisit minua ja laajentaisit alueeni (vaikutus) ja sinun kätesi olisi kanssani ja toisit (tekisit luovia tekoja), ettei mikään pahuus minua (buolebdi) paina (kirj. tulkinta) ja Jumala antoi tulla, minkä hän oli rukoillut (pyytänyt)".*

Vulgata: *"Kunpa sinä minut siunauksella siunaisit ja minun rajani laajentaisit, ja sinun kätesi olisi kanssani ja tekisit, vaikuttaisit, että en minä pahuudelle (Dem Bösen) alistuisi" ja Jumala antoi mitä hän rukoili."*

Tässä on rohkaiseva esimerkki meille; hän Jaabes kivuilla synnytetty, muukalainen, erossa omasta heimostaan, vieraan heimon alueella, rukoilee niin kuin sanotaan "Huusi Israelin Jumalaa" sanoen: "Oi jospa" se on nöyrä sydämeistä lähtevä avunhuuto Herralle, vaikka se on huuto, sen sanamuoto on nöyrä ei vähääkään kova, se on toivomus; "oi jospa sinä siunaisit ja kätesi olisi kanssani ja laajentaisit minun alaani: tuskin kyse on maa-alueen laajentamisesta vaan hänen vaikutusalueensa laajentamisesta, ja Jumala antoi tulla sen mitähän oli pyytänyt.

Ainutlaatuista urhoollisuutta

Tuli Israelin historiassa aika, josta luemme Tuom. 19-21 luvuissa. Tapahtumat olivat johtaneet siihen, että yksin Israelin sukukunnista Benjamin oli hävitetty pois.

Tuolloin ponnahtaa esiin Gileadin Jaabeksen perhekunta, jonka neitsyistä saadaan vaimoja ja Benjaminin jäljelle jääneille miehille; (huom. Juudan suvun tyttöjä) ja Benjaminin sukukunta saa uuden alun ja elinvoiman Gileadin Jaabeksen tyttären kautta. Heitä oli 400 neitsyttä.

Kun kuningas Saul oli lankeemuksen tilassa, voittivat viholliset Saulin sotajoukot ja hän heittäytyi miekkaansa. Viholliset surmasivat hänen poikansa ja veivät heidän ruumiinsa voitonmerkkeinä kaupunkinsa Peit-Seanin muurille. Silloin nuo Gileadin Jaabeksen miehet lähtivät, niin kuin 1. Sam 31:11-13 kertoo; vaelsivat koko yön ja hakivat nuo ruumiit; voittajien voitonmerkit pois heidän kaupunkinsa muurilta, poistivat häväistyksen ja suorittivat hautauksen, poistaen ruumiit ja haudaten luut. Gileadin Jaabeksen miehet esittivät ainutlaatuista urhoollisuutta poistamalla Israelin häväistyksen. Heillä näyttää olleen ainutlaatuista rohkeutta ja urhoollisuutta silloin, kun koko Israelin kansa oli lyötynä, kaoksessa ylivoimaisen vihollisen edessä.

Tosimiehiä tarvitaan

Ehkäpä juuri tuossakin toteutui

se Jaabesin rukous; "Oi jospa sinun kätesi olisi kanssani ja siunaisit minua ja laajentaisit minun alaani etten altistuisi Pahalle, ja Herra antoi tapahtua sen mitä Jaabes oli rukoillut. Tällaisia "tosimiehiä" tarvitaan myös meidän aikanamme "etemme alistuisi Pahalle" vaan Herra saisi vaikuttaa meissä meidän "toimialamme" laajentumista. Kun näin käy tulee "tosimiehiä" esille meidänkin aikanamme.

Jorma Wilponen

**TOTUUTTA
ISRAELISTA**
netissä
ISRAELUPDATE

Raimo Peräkylä Oy
MAARAKENNUKSEN LAADUNVALVONTA & TESTAUS
raimoperakylaoy.fi

**Joko sinä olet
tilannut pojallasi
Tosimies -lehden?**

6 numeroa
vuodessa VAIN
35 euroa!

www.tosimies-lehti.fi

**Jumalan kutsuma avustustyö
on alkanut vuonna 1991.**

**Pääasiassa matkat ovat suuntautuneet
Suomeen, Baltiaan, Venäjälle,
Valko-Venäjälle, Slovakiaan, Tsekkiiin,
Unkariin, Romaniaan, Moldoviaan ja
viimeisin kutsu Israeliin.**

**Olemme vieneet Raamattuja, ruokaa,
vaatteita, talous-, yms. tavaroita.**

**Evankeliumia olemme myös saaneet
viedä seurakuntiin, myös teille ja
aitovierille sanoin ja sävelin.**

**Efraim ry puhelin 0400 213 710
www.efraim-ry.com
efraimry@meiliboxi.fi**

Avustustilimme on FI52 1144 3500 0334 01

NB SEINÄ

BETONIELEMENTTEJÄ
www.nb-seina.fi

Laadukkaat äänet

Petri Janas

Nopeatempoisessa ja ras-
kaassa liikunnassa musiikin vaikutus tehos-
tavana tekijänä on nykytiedon
valossa kiistatonta tietoa. Vali-
tettavan harvat kuulokkeet kui-
tenkaan sopivat liikuntaan, sillä
usein ne luistavat pois päästä
liikkumisen seurauksena. Toi-
nen yleinen haittatekijä on hiki,
joka on elektroniikalle vielä vet-
täkin haitallisempaa.

Langattomat Jaybird X3 -urheilukuulokkeet on suunniteltu nämä asiat mielessä, eikä kova-
kaan hikoilu tai muu kosteus va-
hingoita niitä. Lisäksi miellyttävä
muotoilu, vaihdettavat korvatul-
pat ja joustavat korvakoukut ta-
kaavat, ettei urheilukuulokkeet
paina korvia, vaan pysyvät pai-
koillaan kovassakin liikkeessä.

Jaybird X3 -urheilukuulokkeet
ovat edeltäjiään pienemmät ja
mahtuvat käytettäväksi kypä-
rien alla. Olipa kyse vaikkapa
laskettelu- tai pyöräilykypäristä,
pienikokoiset urheilukuulokkeet
mahtuvat kompaktin rakenteen-
sa ansiosta päähän miellyttävästi.

kovaan treeniin

Maailman johtavan oheislaitteiden
valmistajan, Logitechin omistama
Jaybird julkisti hikeä ja
kosteutta kestävät langattomat
urheilukuulokkeet.

Painoa kuulokkeilla on vaivaiset
13,8 grammaa.

Langatonta Bluetooth 4.1-
tekniikkaa hyödyntävät urheilukuulokkeet toimivat täydellä
latauksella jopa kahdeksan
tuntia. Langattoman tekniikan
ansiosta johdot eivät koskaan
roiku tiellä ja näin kuulokkeet
pysyvät myös paremmin päässä
kiivaassakin liikkeessä.

Jaybird X3 -urheilukuulokkeiden korkealaatuisuus ei jää vain
muotoiluun, sillä äänentoiston
laatu on pienestä koosta huoli-
matta erottelukyvistä ja tarkkaa.
Musiikkityylistä tai puheohjel-
masta riippumatta kuulokkeet
toistavat äänen selkeästi.

Äänentoiston asetuksia voi
muokata haluamallaan tavalla
Jaybird MySound -älypuhelin-
sovelluksella, joka tallentaa ylä-,
keski- ja alääänen säädöt suoraan
kuulokkeisiin. Näin asetukset
säilyvät kuulokkeita käytet-
täessä useiden eri äänilähteiden
kanssa.

Jaybird X3 -urheilukuulokkeet
ovat yhteensopivat Bluetooth-
tekniikkaa käyttävien älypuhe-
linten, älykellojen, tablettilaitteiden
ja tietokoneiden kanssa.

Jaybird X3 sopii niin musiikin
kuunteluun kuin handsfree käyt-
töön puhelimesta. Jos kesken
lenkkiä tulee puhelu, keskeyttä-

vät Jaybird -kuulokkeet musiikin
ja voit vastata puheluun yhdellä
napilla kaivamatta puhelinta
esiin taskusta.

Kuulokkeet sulkevat muka-
vasti ulkomaailman äänet jos
on tarvetta sellaiseen, kun esi-
merkiksi haluat salilla keskittyä
omaan suoritukseesi.

Jaybird X3 -urheilukuulokkeet
ovat saatavilla 139 euron suosii-
tushintaan.

Israel vietti kuuden päivän sodan muistopäivää

Israelilaiset viettivät 5.6. kuuden päivän sodan puhkeami-
sen 50. vuosipäivää ja juhlivat voittoa sodasta ympäröiviä
arabivaltioita vastaan. Sota alkoi, kun Israelin ilmavoimat
tuhosivat suurimman osan Egyptin ja Syyrian ilmavoimista
ja loppui siihen, kun Israelin maavoimat voittivat arabiar-
meijat, jotka hyökkäsivät Israelin kimppuun. Monet histo-
riotsijat pitävät tätä nykyhistorian yhtenä ratkaisevimpana
tapahtumana.

YK:n pääsihteeri Antonio Guterres julkaisi välittömäs-
ti lausunnon omissa nimissään, jossa hän viittasi sotaan
suurena tragediana, koska se johti siihen, että Israel sai
haltuunsa Länsirannan ja itä-Jerusalem. Hänen mieles-
tään se lähettää päivänselvän viestin palestiinalaisille,
että heidän unelmansa omasta valtiosta pysyy pelkkänä
unelmana ja israelilaisille, että heidän toiveensa rauhasta,
turvallisuudesta ja alueellisesta tunnustamisesta pysyvät
saavuttamattomissa. Guterresin mukaan nyt olisi aika pa-
lata suoriin neuvotteluihin ja ratkaista kaikki viimeisetkin
asiat, jotka liittyvät YK:n päätöslauselmiin, sopimuksiin ja
kansainväliseen lakiin.

Israelin YK:n suurlähettiläs Danny Danon kommentoi
asiaa sanomalla, että hyökkäykset Israelia vastaan eivät
alkaneet vuonna 1967 ja se, että viattomien ihmisten
tappamista ja kotien rakentamista verrataan moraalisesti
toisiinsa, on järjetöntä. "Sen sijaan, että YK levittää pa-
lestiinalaisten antamia vääriä tietoja, olisi parasta, että he
pitäytyisivät tosiasioissa. On nurinkurista syyttää Lähi-idän
terrorismissa ja väkivallasta alueen ainoaa demokraattista
valtiota, Israelia. Heti, kun palestiinalaishallinnon johtajat
luopuvat terrorismissa ja kiihottamisesta kansaamme vas-
taan sekä suostuvat suoriin neuvotteluihin, niin vasta sitten
voi tapahtua todellista edistystä kohti rauhaa."

Tunteikkaita hetkiä Ben Gurionin kentällä

70 Etiopian juutalaista saapui 6.6. Ben Gurionin lentoken-
tälle. Tämä oli ensimmäinen monista lennoista, joita on
suunniteltu kesäkuulle. Lento oli Juutalaistoimiston järjes-
tämä ja ICEJ:n sponsoroima.

ICEJ on jo rahoittanut satojen Etiopian juutalaisten lento-
ja Israeliin. "Odotamme hyvin tunteikkaita ja iloisia jälle-
näkemisiä Ben Gurionin lentokentällä tulevien viikkojen
aikana", sanoi ICEJ:n presidentti Jürgen Bühler. "Jotkut
näistä perheistä ovat olleet erossa toisistaan yli kahden
vuosikymmenen ajan, joten on suuri kunnia auttaa heitä
takaisin yhteen täällä juutalaisten kotimaassa."

ICEJ:n tiimi matkusti viime viikolla Etiopiaan tapaamaan
juutalaisyhteisöjä Addis Abebaan ja Gondariin nähdäkseen
ensikädessä niiden tilapäisleirien vaikeat olosuhteet, joissa
suurin osa juutalaisista on odottanut pääsyä Israeliin jo
monien vuosien ajan.

Kristillinen suurlähetystö on sitoutunut maksamaan
1 400 Etiopian juutalaisen lennot Israeliin sekä avustamaan
heitä Israeliin sopeutumisessa, jotta he omaksuvat uuden
kielen ja kulttuurin. Kristityt ympäri maailmaa, myöskin
suomalaiset, ovat osallistuneet tähän humanitaariseen
hankkeeseen taloudellisesti.

Lyhyestä virsi kaunis

Uusia lääketieteellisiä läpimurtoja

Ben-Gurionin yliopiston tutkijat ovat keksineet uuden terapiamuodon, jonka avulla voidaan estää sydämen vajaatoimintaa ja siihen liittyviä muita terveysongelmia. Terapiahoidolla pystytään vähentämään valtimotukoksia sekä sydän- ja verisuonitulehduksia. Hoitomuoto on jo hyvin pitkälle kehitetty ja se on pian potilaiden saatavilla. Tutkijat uskovat, että terapiamuodolla on suuret mahdollisuudet auttaa monia ihmisiä.

Ben-Gurionin yliopiston tutkijat ovat myös keksineet kokeellisen hoidon Lou Gehrigin tautiin, joka tunnetaan myös nimellä Amyotrofinen lateraaliskleroosi eli ALS (tauti rappeuttaa lihasten toimintaa ohjaavia liikehermosoluja). Tauti on pitkään ollut parantamaton, mutta yliopiston tutkijatiimi sanoo tehneensä "läpimurron", joka voi merkittävästi parantaa niiden elämää, jotka sairastavat tätä tautia.

Luonnollinen apu kipuun ja tulehduksiin

ROOTS` kylmägeeli poistaa kivun nopeasti, lievittää tulehdusta ja nopeuttaa lihasten palautumista rasituksen jälkeen. Sisältää eteerisiä öljyjä ja kasviöljyjä, jotka tunkeutuvat syvälle kudokseen ja tuovat välittömän avun kipuun, vammoihin ja lihaskramppeihin tai rasitusvammojen aiheuttamaan jäykkyyteen.

Intensiivisen harjoittelun aikana yllirasittuneet lihakset aiheut-

tavat pieniä repeämiä lihassäikeissä aiheuttaen jäykkyyttä ja arkuutta ja rajoittaen toimintakykyä. Vesipohjainen geeli sisältää 10 erittäin aktiivista kipua ja tulehdusta lieventävää antioksidanttia, jotka tuovat luonnollisen avun erilaisiin vaivoihin esim. selkäkipuun, joka on yleisin liikkumiskyvyn rajoittaja. Se rauhoittaa rasittunutta lihasta vahvistaen ja voidellen soluja, ehkäisee tulehduksen syntyä ja laukaisee lihasjännitystä.

Geeli sisältää eteerisiä öljyjä ja kasviöljyjä kuten: Arnikki, yksi parhaimmista kivun lievittäjistä kipeille lihaksille ja repeytymille. Kamomilla ja Laventeli tiivisteet pehmentävät ja rauhoittavat arkaa ja stressaantunutta lihasta. Mentoli, Teepuu, Kamferi, Nokkonen ja Eukalyptus öljyt vähentävät kipua ja tulehduksia ja vilkastuttavat verenkiertoa. Rohtopurasruoho ja Manteli öljyt ravitsevat soluja.

ROOTS on saatavana geelinä (koodi 538) tai roll-on puikkona (koodi 539).

Se parantaa joustavuutta, elastisuutta ja liikkuvuutta, on nopeavaikutteinen, syvälle tunkeutuva kivunlievittäjä. Geeliä on helppo levittää ja se sopii hyvin voimistelijoille, urheilijoille ja kamppailulajien harrastajille. Se imeytyy nopeasti, ei rasvaa, ei jätä tahroja vaatteisiin, on nopea, voimakas ja tehokas helpotus selkä-, lihas- ja nivelkipuun. Pitkävaikutteinen.

Käyttö: Aikuiset ja yli 12-vuotiaat lapset: levitä kipualueelle 3-4 kertaa päivässä. Säilytä huoneenlämmössä.

Varoitukset: Vain ulkoiseen käyttöön. Pidä lasten ulottumattomissa. Älä käytä lämpöpakkauksen kanssa eikä avoimiin haavoihin tai rikkoutuneelle iholle. Vältä aineen joutumista silmiin tai limakalvoille. Jos geeli ei helpota kipua, käänny lääkärin puoleen.

Maabantuonti ja myynti:

Tabita products Oy, p. 06-3209 110, www.engedi.fi

Kian ensimmäinen sähköauto Soul EV saapuu Suomeen

Soul EV laajentaa Kian vähäpäästöisten autojen mallistoa suosittujen Niro- ja Optima Plug-in Hybrid -mallien rinnalla. Soul EV on puhtaampaan liikumiseen tähtäävän Kian Clean Mobility -ohjelman keulakuva. Tämä on huomioitu myös Soul EV:n ympäristöystävällisissä sisustusmateriaaleissa.

Kia Soul EV perustuu Kian suosittuun Soul-malliin, jota myytiin maailmanlaajuisesti viime vuonna yli 195 000 autoa. Persoonalliselle Kia Soulille on myönnetty arvostetut Red Dot ja iF Design -muotoilupalkinnot.

Uuden Kia Soul EV:n toimintamatka sähköllä on jopa 250 kilometriä. Auton CO2-päästöt ovat 0 g/km. Soul EV:n voimanlähteenä on 111-hevosvoimainen sähkömoottori, joka tuottaa vääntöä 285 Nm. Auto pystyy hyödyntämään tehokkaasti jarrutusenergiaa pidentääkseen toimintamatkaansa. Kia Soul EV on varustettu 30 kWh:n litiumioniakustolla, joka on sijoitettu auton matkustamon alle. Soul EV:n painopiste onkin alhaalla tehden siitä vakaan ja nautittavan ajettavan. Akun sijainnin ansiosta Soul EV:n takatilat ovat lähes identtiset muun Soul-malliston kanssa.

Kia tarjoaa ainutlaatuisen 7 vuoden takuun kaikille uusille autoille. Takuu kattaa myös Soul EV:n akuston.

Kia Soul EV -malliston hinnat alkavat 35 490 eurosta.

Päivän Pähkinät on uusi kätevä välipalatuote – luonnollista supervoimaa annospussissa

Suomalainen Green Taste tuo pähkinähyllylle täysin uuden snack-tuotteen. Ei lisäaineita, ei lisättyjä kuivahedelmiä tai erikoiskäsittelyä – Päivän Pähkinät ovat luonnostaan hyviä. Annospusseista löytyy suolaamattomia ja paahtamattomia pähkinöitä ja siemeniä.

Pähkinöiden terveyshyötyjä on tutkittu jo kauan. Pähkinät ovat myös mukana vankkaan tutkimustietoon pohjaavissa yleisissä ravitsemussuosituksissa. Sekä Pohjoismaiden yhteisissä että Suomen ravitsemussuosituksissa suositellaan pähkinöitä ja siemeniä nautittavan säännöllisesti osana monipuolista ruokavaliota. Suositeltu päivittäinen määrä on yksi kourallinen. Päivän Pähkinät-pussissa on 40 grammaa pähkinöitä.

Päivän Pähkinät ovat suolaamattomia, paahtamattomia eivätkä ne sisällä lisättyä sokeria.

Päivän Pähkinöitä on saatavilla kolme eri makusekoitusta: Cashew- ja saksanpähkinöitä sekä manteleita; Cashew- ja saksanpähkinöitä; Auringonkukansiemeniä, cashew- ja saksanpähkinöitä.

Käteviin annospusseihin on valittu erilaisia pähkinöitä, joilla kaikilla on omat luonnolliset terveyshyötynsä. Cashew'sta saa proteiinia, saksanpähkinöistä monitydyttymättömiä rasvoja ja auringonkukansiemenistä erilaisia vitamiineja ja hivenaineita, kuten E-vitamiinia ja magnesiumia.

Lyhyestä virsi kaunis

Reumaliiton kysely: Borrelioosi ja puutiaisaivotulehdus sekä niiden ehkäisytavat sekoittuvat

Punkki eli puutiaainen levittää useita tauteja ja on yleinen Suomen luonnossa aina eteläisintä Lappia myöten. Reumaliiton kyselyssä kävi ilmi, että moni sekoittaa borrelioosin ja puutiaisaivotulehduksen ehkäisykeinot. Liitto muistuttaa punkkisyyntä kampanjallaan punkin pureman ehkäisystä ja jokailtaisen säännöllisen punkkisyyntä tarpeellisuudesta. Uudistetulla punkki.fi-sivustolla palvelee tänä kesänä myös punkkikat.

Reumaliiton tuoreen kyselyn mukaan monet sekoittavat punkin levittämät sairaudet ja niiden ehkäisykeinot. Lähes puolet kyselyyn vastanneista sekoitti keskenään borrelioosin ja puutiaisaivotulehduksen. Lisäksi yhteensä lähes 40 % vastaajista arveli, että rokotus suojaaa borrelioosilta, vaikka se suojaaa harvinaisemmalla, virustartunnan aiheuttamalta puutiaisaivotulehdukselta.

Sen sijaan lähes kaikki vastaajat tiesivät, että borrelioositartunta hoidetaan antibiootitruurilla. Samoin valtaosa vastaajista tiesi, että ainoa varma tapa estää borrelioosin tarttuminen ihmiseen tai eläimeen on estää punkin pääsy iholle.

Kysely toteutettiin 21.3.–19.4. verkkokyselynä, johon vastasi 1555 henkilöä. Kysymykset sekä oikeat vastaukset löytyvät tiedotteen liitteestä.

Reumaliitto jakaa kesäkampanjallaan asiantietoa sairauksien välttämiseksi. Suomessa punkkeja tavataan runsaimmin saaristossa ja rannikkoseuduilla, mutta alueittain myös sisämaassa eteläistä Lappia myöten. Borrelioosia levittävät punkit ovat levinneet paljon laajemmalle alueelle kuin puutiaisaivotulehduksen levittävä punkki. Vuosittain jopa 6000-7000 henkilön arvioidaan saavan borrelioositartunnan.

Reumaliitto muistuttaa, että kesän riemuista voi nauttia täysin mitoin, kun estää punkin pääsyn iholle ja tarkistaa vielä punkkisyyntä, ettei näin ole käynyt. Punkkisyyntä käydään koko keho ja iho läpi. Erityisesti taivekohdat kuten kainalot ja polvitaipheet sekä selkä, navan seutu, nivuset, niska ja pää kannattaa käydä huolellisesti läpi. Lapsilla punkki hakeutuu usein hiusrajaan. Myös vaatteet on syytä tarkastaa ja ravistella. Lisäksi koirat ja kissat ovat punkkimagneetteja. Ulkoilun jälkeen myös niille kannattaa tehdä punkkitarkastus.

Reumaliiton uudistuneilta punkkisivuilta www.punkki.fi löytyy tarkat ohjeet punkkisyyntä tekemiseen, punkin poistamiseen sekä vastauksia usein kysytyihin kysymyksiin.

Karismaattinen Volkswagen Arteon nyt ennakkomyynnissä

Volkswagen Arteon yhdistää perinteisen urheiluauton muotoiluelementit ja sedan-mallien eleganssin, käytännöllisyyden ja tilavuuden. Arteon asettuu Volkswagenin mallistossa Passatin yläpuolelle ja tulee saataville maailmanlaajuisesti. Volkswagen Arteon valmistetaan Saksassa, Emdenin tehtaalla.

Arteon on Volkswagenin täysin uusi viisivuotinen fastback-malli. Se tarjoaa yhdistelmän tunteisiin vetoavaa muotoilua, urheilullista karismaa, toiminnallisuutta, ajomukavuutta ja paljon tilaa. Takalasin yläreunasta asti aukeavan takaluukun alta avautuu muunneltava, 563-1557 litran tavaratila.

SUPERSANKARI MUNUAINEN VÄLTÄÄ YLIPAINO

JOS VARPAITA EI NÄE VATSALTA, OVAT MUNUAISET JO VAARASSA

Yli puolet suomalaisista aikuisista on ylipainoisia ja joka viides lihava. Kymmenesosalla väestöstä on merkkejä munuaissairaudesta, joka viidellä prosentilla johtaa munuaisten vajaatoimintaan. Ylipainoisilla on moninkertainen riski saada munuaissairaus verrattuna normaalipainoisiin.

Jos varpaita ei näe vatsalta, ovat munuaiset jo vaarassa. Pistä pelikonsoli piiloon ja lähde liikkeelle, muistuttaa Munuais- ja maksaliiton Supersankarimunuainen.

Pienempikin liikunnan lisäys vähentää vyötärölihavuutta. Sipit ja sokerilimut on syytä jättää markettiin, sillä jo pienellä painonpudotuksella on iso merkitys. Samalla saa vähemmän suola- ja rasvaa, joka nostaa verenpainetta. Ylipaino lisää riskiä sairastua

tyypin 2 diabetekseen ja sydän- ja verisuonisairauksiin, jotka ovat haitaksi munuaisille. Ylipaino lisää myös itsessään munuaisten työtaakkaa: puhdistukseen kasvavan kehon kuona-aineista, munuaisten on puhdistettava enemmän verta. Pitkän päälle munuaiset rasittuvat, mikä altistaa munuaissairauksille. Haitallisinta on vyötärölihavuus. Keski-ikäisten kertynyt rasva vaurioittaa sisäelimiä ja verisuonia. Ahtauneet verisuonet nostavat verenpainetta.

Supersankarimunuainen kertoo sivulla www.supersankarimunuainen.fi munuaisten tehtävistä ja munuaisille terveellisistä elintavoista. Videolle sankari seikkailee ylipainoa vastaan osoitteessa https://youtu.be/Ey6n2fATG_U.

Elämäsi tärkein juttu: Olet Jeesuksen tuttu!

Pekka Mustajärvi

Olen syntynyt talonpoikaiseen sukuun, jossa isomummuni 1850-luvun puolivälissä oppi lukemaan ainoan oppikirjan Raamatun kautta ja tuli uskoon Jumesniemen Sassinin koulussa.

Ensimmäinen adoptioni Tampereelle biologisen isän veljelle oli jo johdatuksen jatkumoa. Ps 139 sanoo: "Jo idussa Minä sinua kutsuin".

Pääsin vuonna 1956 Tampereen lyseoon, joka siihen aikaan oli ajoittain Suomen suurin poikakoulu, jossa n. 1000 poikaa joka aamu kokoontui juhlasaliin Sanan äärelle aamun avaukseen. Entä tänään?

Jumalan momentum

Opettajinani olivat mm. Simo Talvitie ja Paavo Kortekangas, jotka Sanaa jakoivat. Vaikka vahvojakin Jumalan vetoja oli, ei ollut oikea Jumalan momentum. Ei riitä "nimekkäät" opettajat, Herran on itse tultava ja vedettävä (alkukielessä raahattava) syntisparka ahtaasta portista sisälle. Se Jumalan momentum tuli vasta monien kompuroidin

jälkeen aikuisiällä.

Riemuvuosi 50-vuoden kynnyksellä vuonna 1994. Jumala oli siunannut upealla perheellä siihen mennessä. Vaimo ja 2 aikuista poikaa, keskiluokkainen mielestämme mukava perhe, jotka olimme ajautuneet viinapirun tukevaan otteeseen. 1994 keväällä alkoi käydä toteen Ps 118 jae: "Herra minua kyllä kuritti (= koulutti) mutta kuolemalle Hän ei minua antanut". Valtava armo kohtasi koko perhettä, kun Herra korjasi talteen koko porukan. Antoi armostaan parannuksen teon eli mielen muutok-

sen Jumalan mielen mukaiseen suuntaan, alkoholi ja tupakka jäivät ja laulut vaihtuivat.

Toinen adoptio

Ensimmäinen adoptionikin oli hyvä, kun kaikki osapuolet koittivat parastani.

Tämä toinen, Taivaan Isän tekemä adoptio tietenkin parasta on, mitä ihmiselle voi tapahtua.

Matkan teko alkoi ihanassa pumpulissa vuoteen 2000 saakka. Perhekunta kasvoi, lapsenlapsia alkoi tulla, ja Jumala juurrutti yhteyteensä monella tavalla, antoi Israel-rakkauden, liitti Viestiveljiin, gideonihin ja moniin eri yhteyksiin rakkautensa siteillä. Herra on armostaan myös monella tavalla käyttänyt karismaattista kiinteistötoimistoansa, joka yhä toimii Herran armon varassa mm. osoitteessa: www.pekkamustajarvi.fi.

Sitten alkoivat koulutusohjelmat, joihin yksityiskohtiin ei isokaan tila riitä. Sairaanhoidtajavaimolla alkoi kipukoulutus, jonka kautta saimme sairaaloihin viedä evankeliumia yli 15 vuotta. Jumalan suvereniteettiä kuvaa hyvin kun vuonna 2004 olimme

Jerusalemmissä Hadashan maailmankuulussa sairaalassa, jossa professorit monessa vihollisen superhyökkäyksessä ennustivat sinkkiarkussa lähtöä Suomeen. Jumalan momentum tuli kuitenkin vasta 12 vuotta myöhemmin. Eivät tienneet professorit, että sairaalaevankelistan työ oli kesken. Herra sukui palvelijansa kotiin niin rakkaudellisesti kuin vain Hän osaa. Viime syyskuussa koko perhekunta ja saattojoukko siunasimme vaimon taivasmatkalle poikamme hoitaessa virantoimituksen Aleksanterin kirkossa, joka on meidän rip-pikirkkomme, vihkikirkkomme sekä toisillemme että Jumalalle. Meillä täällä matka jatkuu sinne missä Jeesus ja rakkaamme ovat. Sananlaskujen kirjan 11:21 sanoo: "Vanhurskasten jälkeläiset pelastuvat".

Tartutaan Jumalan lupauksiin ja alttarin sarviin. Uuden liiton alttarin sarvet on Ihmeinen Risti.

Lisäinfoa TV 7 ohjelma-arkisto: Viestiäitio veljien todistuksia ja Pyhän Hengen ilta no 77

t o s i k u v a t

TRANSFORMERS: VIIMEINEN RITARI

Transformers: Viimeinen ritari horjuttaa Transformers-elokuvasarjan perustuksia ja määrittelee sankaruuden uudelleen. Ihmiset ja Transformerit ovat sodassa keskenään eikä Optimus Primea enää ole. Avain tulevaisuuden pelastamiseen on hautautuneena menneisyyden salaisuuksiin, Transformerien kätkeytyyn historiaan. Maailman pelastamiseksi tarvitaan yllättävä liitto: Cade Yeager (Mark Wahlberg), Bumblebee, englantilainen lordi (Anthony Hopkins) ja Oxford-professori (Laura Haddock).

Jokaisen elämässä tulee hetki, jolloin hänen on muutettava maailmaa. Transformers: Viimeinen ritari -elokuvassa ajohahdin kohteista tulee sankareita ja sankareista roistoja.

Vain yksi maailma selviää: heidän tai meidän.

Transformers: Viimeinen ritari on järjestyksessään viides osa.

Elokuva tulee katsoa elokuvateatterissa isolla valkokankaalla, johon se on luotu. Isoja robotteja, räiskintää, autolla kaahausta ja spetsiaaliefektejä. Omassa pienessä kotiteatterissa elokuva ei pääse oikeuksiinsa, eikä siitä saa

irti tarpeeksi.

Elokuva sortuu toistamaan samoja kaavoja, mitä ollaan jo edeltävissäkin osissa nähty. Kaksi ja puolittuntinen elokuva

ei paljoa hidastele vaan puskee raivolla eteenpäin. Jopa niin paljon, että alkaa jo katsominenkin uuvuttaa. Toki elokuvaan on tuotu pieniä uusia lisäyksiä,

mutta silti se sortuu vanhoihin kikkoihin.

Lisäpiristeinä on takautuvat tarinat keskiajalta, jossa robotit auttavat kuningas Arthuria ja hänen pyöreänpöydän ritareitaan, sekä toisessa maailmansodassa jenkkejä natsseja vastaan.

Petri Janas

TRANSFORMERS: VIIMEINEN RITARI

Ohjaus: Michael Bay
Käsikirjoitus: Art Marcum, Matt Holloway, Ken Nolan
Näyttelijät: Mark Wahlberg, Stanley Tucci, Isabela Moner, Josh Duhamel, Tyrese Gibson, John Turturro, Laura Haddock, Anthony Hopkins, Santiago Cabrera, Liam Garrigan, Jerrod Carmichael, Mitch Pileggi

KRISTILLINEN MIESTENLEHTI
TOSIMIES
www.tosimies-lehti.fi

Esko Tienhaara

Hämmästyttävää on, että vaikka armo on Raamatun tärkeimpiä sanoja, apostoli Johannes puhuu armosta vain neljä kertaa evankeliumissaan ja kirjeissään, jotka muuten ovat täynnä rakkautta. Hänen määritelmänsä rakkaudesta on Raamatun tärkein: "Siinä on rakkaus - ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syntiemme sovituksiksi."

Jumala ilmoitti jo Vanhassa testamentissa, että hän on ihmistä kohtaan laupias ja armahtavainen. Koko Jumalan pelastussuunnitelma toteutuu armokäsittelyn sisällä, joka tekee mahdolliseksi palata hänen yhteyteensä. Armo on hänen käytännöllistä rakkauttaan, siksi myös Jeesus tullessaan oli täynnä armoa. Meillä ei olisi rohkeutta kohdata edes omaa syntistä luontoamme, ellemmme tee sitä Jeesuksen kanssa.

Olemme jatkuvasti armoa tarvitsevia, ja siksi kokoaikaisen veren sovituksen alla. Mutta jos armo mielestämme korvaa

Sydänääniä osa 3

Armo ja totuus

totuuden, olemme eksyneet. Jos pidämme armoa uusiutuvana luonnonvarana, se tekee meistä armon suurkuluttajia emmekä pyrikään totuuteen. Armonkerjäläisyys ilman rakkautta totuuteen tekee Jumalasta vanhan ukon, joka on menettänyt otteensa ihmiskunnasta.

Jostakin on uskonnolliseen kielenkäyttöön pesiytynyt sanapari "kasteen armo". Tällainen kielikuva tuntuu miellyttävältä ja helpolta hyväksyä, koska siihen ei näyttäisi liittyvän mitään omaatuntoa ja sielua rasittavaa synnintuntoa eikä parannuksen tekoa, vain usko kasteen kaikkivoipaisuuteen. Mutta se on harhaa. Anteeksi-antamus ja pelastus on mahdollinen vain oman syntisyyden tuntemisen kautta. Vasta oleminen kasvokkain oman kadotustuomion kanssa, antaa ihmiselle voiman viedä synti Golgatan tuomion alle.

Päästessään osalliseksi Jumalan armosta Jeesuksessa Kristuksessa, uskova saa syntinsä anteeksi. Sen seurauksena sydän iloitsee Jumalan lapseudesta puhtaalla viattomalla ilolla, mutta tuntee herkästi pienimmänkin ajatuksia saastuttavan vilpin.

Jos sitten käy niin, että nuori uskova saa toistuvasti kuulla olevansa vain armahdettu syntinen, alkaa ilo kadota. Vähitellen hän joutuu samaan kierteeseen, jossa "vanhemmat ja kokeneemmat" uskovat ovat jo pitkään kiemurrelleet ja jota he pitävät Jumalan armona. Nimittäin, että uskonvan elämä on jokapäiväistä parannuksen tekoa, vanhan ihmisen hukuttamista ja armon

anomista. Siihenkö Jumala on meidät kutsunut?

Raamattu esittää toisenlaisen vision. Jeesus oli armon lisäksi täynnä totuutta. Hän toi totuuden takaisin maailmaan, josta se oli ollut kadoksissa Paratiisin ajoista lähtien. Vaikka synti asuu lähemmäksi lihassamme, sillä ei ole valtaa meihin, jos valitsemme totuudessa elämisen. Armon tarkoitus on johtaa meidät totuuteen ja totuus tekee vapaaksi. Totuudessa oleminen tarkoittaa kuuliaisuutta, kun Pyhä Henki paljastaa sydämelle synnin, vanhurskauden ja tuomion.

Ei armo tee meitä vapaaksi, vaan totuus. Vapaaksi mistä? – Synnistä, sairaudesta, vihasta, vilpistä, kateudesta, katkeruudesta, masennuksesta, haureudesta, homoudesta, huumeista, alkoholista, tupakasta ja niin edelleen. Jumala vaatii totuutta salatuimpaan saakka.

"Ja Sana tuli libaksi ja asui meidän keskellämme, ja me katselimme hänen kirkkauttansa, senkaltaista kirkkautta, kuin ainokaisella Pojalla on Isältä; ja hän oli täynnä armoa ja totuutta." Joh 1:14.

Johannes kuvaa Jeesusta selaisena kuin hän hänet koki. Hän eli kaikkein lähimpänä Jeesusta ja ehkä siitä syystä tunsivat hänet parhaiten myös sydämen tasolla. Johannes saattoi olla nuorin Jeesuksen opetuslapsista ja hänen serkkunaan heidän suhteensa oli luonnollisestikin hyvin läheinen.

Johannes on Raamatun sivuilla henkilö, joka vie meidät kaikkein lähimmäksi Jeesusta.

Hän seurasi Jeesusta ristille asti, sekä fyysisesti että hengellisesti ja opetti siihen aikanaan myös omia opetuslapsiaan. Hän kirjoitti kolmannessa kirjeessään: "Minulla ei ole suurempaa iloa kuin se, että kuulen lasteni vaeltavan totuudessa." 3Joh.1:4.

Johannes kirjoittaa evankeliumissaan ja kirjeissään hyvin paljon totuudesta. Yli 40 kertaa hän muistuttaa, joko Jeesuksen sanomana tai omanaan, totuudessa vaeltamisesta.

Tämä herättää muutamia kysymyksiä:

Miksi Johannes piti totuutta niin tärkeänä, että hän melkein kuin unohti armon?

Saako totuuden puute elämässämme meidät jatkuvasti vetoamaan Jumalan armoon?

Onko armon korostus meille vain jumalisuuden ulkokuori, joka ei ilman totuutta johda parannukseen?

Totuus on Jumalan lahja, mutta se on sielun tahdonvalinta. Se ei pakota meitä ottamaan vastaan itseään, mutta tulee jos rakastamme sitä. Totuus on myös armoa mutta se on enemmän, se on Hän, Jeesus itse - persoonana. "Mutta kun hän tulee, totuuden Henki, johdattaa hän teidät kaikkeen totuuteen." Joh. 16:13. Sen jälkeen meidän ei tarvitse kysellä, mikä on totuus, koska totuus asuu meissä. Meille on mahdollista elää totuudessa, kun otamme Jeesuksen vastaan uskossa.

Jotkut ihmettelevät elämässä sekavuutta ja miksi talous ei pysy tasapainossa. Suurin ja meitä usein lähinnä oleva epä-

rehellisyys liittyy rahankäyttöön. Jotkut vilpistelevät raha-asioissa, unohtavat tahallaan Jumalalle lupaamansa kymmenykset ja laskujen eräpäivät. Rahan himo on Raamatun mukaan kaiken pahan juuri. Pienet vilpit johtavat huomaamatta yhä kauemmaksi

totuudesta.

Kaikesta tästäkin Jumalan armo kutsuu jokaista totuuteen. Jeesus on tie, totuus ja elämä. Ei jäädä armonkerjäläiseksi, koska voimme puhdistaa sielumme totuuden kuuliaisuudessa vilpittömään rakkauteen.

Suomi 100 vuotta

He taistelivat, kärsivät puolesta meidän, ei anneta olla turha kärsimys heidän. Suomi on meidän kotimaa, ei kukaan sitä meiltä pois ottaa saa. Olis väärin jos ei suvivirsi enää keväisin kouluissa sois. Ei Jeesus-lastaa saa jouluna ottaa seimestä pois. Meil' on oma kieli ja omat tavat. Meil' on ympärillä taistellut rajat. Ei yksikään mies saanut turhaan kaatua, On kaikki heidän ansiostaan saatua. Kaikki kunnia sotaveteraaneille, suuren lahjan olette antaneet meille.

Soile Hirvonen

KUVAUKSET
(kaikki mahdolliset teollisuudesta hautajaisiin) yli 30v kokemuksella.

KASSATALON kuvapörssi
HYVINKÄÄ

PUH. (019) 439 470
WWW.KPFOTO.FI

ARMONLAAKSON AKATEMIA
"Valmiiksi palveluksen työhön"

Tule kasvamaan uskossa ja oppimaan uutta

Raamattukoulu
seminarityöskentelyä ja käytännön harjaantumista

Osallistu yhteen tai useampaan seminaariin

Naantalin kylpylässä

Opetus kolmen viikon välein
lauantaisin klo 12 - 16

12.00 - 12.30 Ylistys ja rukous
12.30 - 14.00 Opetus
14.00 - 14.30 Tauko
14.30 - 16.00 Opetus

Opetusten yhteydessä keskustellaan ja toimitaan ryhmissä sekä rukoillaan.

www.armonlaaksonakatemia.fi

Mitä jos hän olisi sinun lapsesi?

Tarjota lapselle tulevaisuuden toivo ja mahdollisuus kuulla Kristuksen rakkaudesta

www.gfa.fi
0500 506 194

Tosimies kuuntelee

ISÄ

Edellisen livelevyn "Taivas keskellämme" vuonna 2015 tuottanut Northwind Collective julkaisi tänä vuonna seuraajan, tällä kertaa studioalbumin.

Vaikka liveinä levyille saakin taltioitua aidon tilanteen ja ylistyksen, on tälle "Isä" levyille saatu mahtava lista kappaleita välittämään Taivaan Isän sydäntä ja rakkautta.

Luvassa on siis jälleen Northwind Collective'n laadukasta, innostavaa ja koskettavaa ylistystä.

Biisien rakenteet ja sanoitukset ovat mukaansa tempaavia ja muutaman kerran jälkeen jo ulkoosattavia, että pääset itsekin ylistämään mukaan.

Levyllä toistuu hienosti teema, jossa tuodaan esiin Jumalan puoli ja ihmisen puoli tästä rakkaustarinasta, johon Jumala kutsuu kaikkia mukaan. Ei suorittamaan, vaan olemaan suhteessa Taivaan Isän kanssa.

Omiksi suosikeiksi ensimmäisen kuuntelun jälkeen nousevat kappaleet "Pidät minusta huolen", joka perustuu Daavidin Psalmiin 23, hyvän paimenen ylistyksestä ja levyn päättävä "Abba", joka kumpuaa Roomalaiskirjeen luvusta 8 jakeesta 15: "Te ette ole saaneet orjuuden henkeä, joka saattaisi teidät jälleen pelon valtaan. Olette saaneet Hengen, joka antaa meille lapsen oikeuden, ja niin me huudamme: "Abba! Isä!"

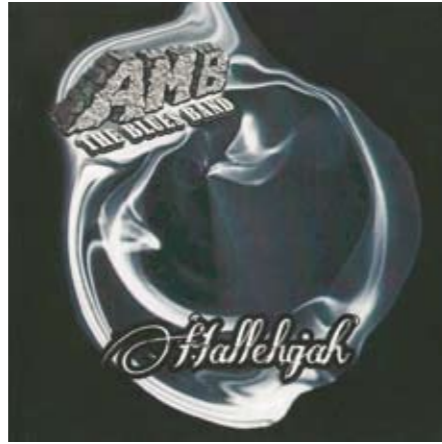
Jeesuskin käytti Jumalasta nimitystä Abba, joka voidaan kääntää suomeksi myös Isä tai Isi. Hän on Kaikkivaltias Pyhä Jumala, mutta samaan aikaan rakas Isukki. Me tulomme olemaan Jumalan lapsia aina, vaikka ikävuosia karttuaisikin monta.

Isä -levy on hyvin tuotettu kokonaisuus. Sen tulisi jokaisen kristityn kuulla ja ottaa sen tuoma sanoma vastaan, että vaikka millaiset olosuhteet tai maalliset isät meillä on, meillä on silti rakkautensa muuttumaton Isä Taivaassa, joka haluaa hoivata, rakastaa, parantaa, eheyttää, lohduttaa ja rohkaista meitä joka päivä.

Petri Janas

North Wind Collective
Isä

AMB The Blues Band
Hallelujah

HALLELUJAH

AMB the Blues Band on runsaan vuoden ikäinen yhtye Etelä-Pohjanmaalta.

Yhtye soittaa Roots-musiikkia eri muodoissaan. AMB huomauttaa, ettei ole nimestään huolimatta hirttäytynyt yhteen genreen, vaan tarkastelee musiikin maailmaa avoimin mielin. Ainoa asia, josta se ei tingi, on kristillinen arvopohja.

AMB the Blues Band tarkasteleekin kristillistä musiikkia ja suomalaista kenttää uudesta näkövinkkelistä ja kertoo havainneensa puutteen, jota on lähtenyt korjaamaan pohjojalaasella päättäväsyydellä.

"On olemassa paljon kristillistä(kin) musiikkia, jonka kaikki keski-ikäistyvät tuntevat, mutta kukaan ei enää soita. Lisäksi on paljon maailmanlaajuisesti tunnettuja hittejä, joissa on – hieman yllättäenkin – hengellinen sanoma," yhtye kertoo Facebook -sivullaan.

Yhtye esiintyy niin yksityistilaisuuksissa kuin erilaisissa tapahtumissa, mm. heinäkuun alussa Ilmajoen ooppera-areenalla Bluesmessussa.

AMB:ssä musisoivat yhtyeen syntysanat lausunut Jarkko Hautala hammondeineen, Hesu Laaksonen ja Vesa Takala kitaroineen ja Martti Jalava saksofonissa. Rytmiryhmässä ovat Jari Mäkinen (basso) ja Raine Pajamäki (rummut). Laulusta vastaavat Anne Kivi, Susanna Pohjo ja Katri Kivimäki. Eivätkä bändiläiset ole mitään eilisen teeren poikia/tyttöjä, vaan yhteenlaskettua soitkokemusta on kertynyt kunnioitettavat 300 vuotta!

Meillä oli kuunneltava yhtyeen ns. käyntikortti-CD eli yhden kappaleen sisältävä äänite, mutta kentältä kantautuneiden huhujen mukaan täyspitkä äänitekin on jo tullut uunista ulos.

Käyntikorttikseen AMB the Blues Band tarjoilee Leonard Cohenin kirjoittaman ja tunnetuksi tekemän Hallelujah -kappaleen.

Kappale sai ilmestyttyään vain vähän huomiota, mutta viime vuosina se opittiin tuntemaan Cohenin tunnuskappaleena. Hallelujah nimettiin vuonna 2005 kymmenenneksi hienoimmaksi kanadalaiseksi kappaleeksi Chart-lehden lukijoiden vuosittaisessa äänestyksessä. Cohenin lisäksi sitä ovat esittäneet lukuisat artistit, mm. Hector suomeksi albumillaan Kultaiset lehdet.

AMB:n esitys, jossa on aimoannos juurimusiikille tunnusomaista säröä, on loistava käyntikortti ja näyte yhtyeen mukautumis-kyvystä.

Jäämmekin kädet vapisten istumaan postilaatikon viereen ja odottamaan täyspitkän äänitteen tuloa.

Kimmo Janas

Kamera

Jussi Kosola

Kamera ja kuvaaminen on kokenu melekoosen muutoksen, ku miättii aikaa, jolloon salamavalojen ja filimirullien kans väkerrettihi. Aikaa jolloon mustavalakokuvat jäi taka-alalle, ku värikuvat alakoo yleestymähä.

Tänäpäivänä son nii simpeliä, ku sitä kulliettaa suuri osa suomalaasia mukansa melekeen niinku kaupapäällisenä, ku puhelimesta sellaanenkin toiminto löytyy ja mekapikseliäki o riittävästi.

Poikakin osti äksönkameran, joka kiinnittyi mopon kypärähä ja jonkun mopomiittin, joihin nuariso kokoontuu jäliltä, hän sitte mulle näytti tiatsikalta, kuinka siälä ajosuoritukset tallentuu ja sitä kattellessa meinasin kysyä, notta onko tuas kameras yhtä-kaikki joku vika ku ei näy koko rainalla muutaku moponsarvet ja taivasta?!

Selfie on päivän trenri; faces moni reissaaja jakaa niitä matkootansa ja tänpöskes matkalla voi joutua tahtomattansa tulla kuvatuksi siihen selfiekepin noukas olevaha kameraha, jonka seuraamukseksi postis sitte poliisi lähärettää tyriihin hintaasen laskun tapahtunehesta.

Auton kojetaulus mullon kans

kamera, joka näyttää reaaliaikaa, mitä tänpäällä tapahtuu ja parkisolles mullon näinollen tontilla valavontakamera, jota lähärin kuukkeloomalla ettimähän tietua ku valavontakamerasta pitää olla kyltti alueella ja siihen tuli vastaus, että ei tarte olla mutta kojetaulukameran; siis auton ei saa olla niin parkis että esim. naapurin ikkunasta kamera kuvaas, siis sisäkuva ei saa tallentaa.

Valavontakamerat joita nykyään on vilieltynä tiäs mihinkä yleisiin tiloihin, jolloon ovat hyvä pointti ku monet rikokset jne. on selevinnehet kuvattalten-tehista.

Mettäski voi tulla kuvatuksi ku riistakameroota on sinnekki viliety.

Yleesihi vessoohin on kialto niitä laittaa, mutta fases oli hyvä juttu, ku teinilikat oli koulunsa vessas tehenehet jäynää ja huulipunaa levitellehes sitte pusutellehet peilihin tavan takaa, jolloon siivooja neuvotteli opettajan kans ja niin neitokaaset viätihi vessaha ja siivooja ystävällisehe sävyhy puhutteli niitä ja havaannollisti, notta tämäntakia hänellä menöö palio aikaa ottaan sitte varrellisen pesusiänen ja plänttäs sen vessanpyttyhy, jonka jäläkiki hinkkaamaha niitä pusuteltuja peiliä.

Näytti neitokaaset kokolailla hämmentynehiltä ja tais peilipin- nalla jäärä senjäläkehe vähemmälle pusuttelulle.

Voikos sitä enää mihinään olla varma, ettei tulisi linssiluteeksi tahtoo tai ei...

Siinäpä pohorittavaa...

Sellaanen taipumus meillä jokahittella mitoomma aiheesta jakanehet, että jos vaikka portahis kompastuu tai muuten tössi, nii ekana miäles on: Näkikö kukaan?

Niin tai näin, mutta kuka Raamattuhu on vähäkään tutustunu ja sen ilmoituksen toresta otta- nu, nii kaikki mitä elämäntaasehen matkahamma mahtuu, on rekisteröötynä Taivahas ja lukuusat ihmiset, jorkkon käy- ny kualemanportilla kertoovat, notta elämä meni ikäänku nopiana filiminä aluusta loppuhu asti.

Raamattu puhuu kaharesta kiriaista meirän jokahitten kohoralla: Tekojen kiria ja Elämän kiria.

Viimeesellä katsastuskonttorilla ne molemmat aukaastaha ja jokahittellon tekojen kiria mut- ta... Elämän kiria; siitei valitetta- vasti kaikkien nimi löyry...

Mitenkäs siihen pääsöö?

On annettu yx ainua nimi: Jeesus Kristus, ja elinpäivinä Hänen kans yhtehen lyättäyty- minen ratkaasoo asian siihen merkintähä.

Sillä maailmankaikkeus ei tun- ne muuta tiätä iankaikkisehe elä- mähä, ku uskomalla Jeesuksehe, Jumalan lihaksitullessehe Poika- ha, joka Golgatalla kantoo mei- rän jokahitten syntitaakan kelle tämä pelastussanoma vaan ke- lepaa.

Simppeleä teologiaa: Jeesus, anna mun syntini anteeksi ja tuu mun syrämeni Herraksi ja Vapahtajaksi.

Pohojammmaan kautta...

KRISTILLINEN MIESTENLEHTI

TOSIMIES

www.tosimies-lehti.fi

Opel Karl rockkaa

Kimmo Jnas

Joku on valitellut, että koeajamme vain isoja maastureita. No, tällä kertaa tutustumme maastohenkisyteen sieltä pienimmästä päästä. Kohteena on Opel Karlin uusi Rocks -malli.

Opel Karl on saanut nimensä Opelin perustajan Adam Opelin vanhimman pojan mukaan. Kyseinen nuori mieshän näytteli merkittävää roolia, kun Opel alkoi valmistaa autoja teollisesti.

A-segmentti puree maailmalla

Karl sijoittuu Opelin mallistossa Corsan ja Adamin alapuolelle, eli kyseessä on ihan "aikuisten oikeesti" pikkuauto, jota on turha lähteä vertailemaan isompiin menopeleihin.

Vaikka Suomessa A-segmentin autot eivät myy kovin reippaasti, Opel on nähnyt kansainväliset

markkinat kuitenkin otollisiksi tällaiselle autolle.

Pari vuotta Suomenkin markkinoilla olleesta perus-Karlsta on nyt lanseerattu tämä Rocks -malli, johon on otettu vaikutteita suosiotaan kasvattavista katumaastureista.

Joku kolleega taisi todeta omassa esittelyssään, että tämä auto ei ole varsinainen perheauto, vaan sopii parhaimmin

yksineläjälle tai vaikka kotisairaanhoidajalle työautoksi.

Uskoisin tämän pelittävän mukavasti myös vaikkapa piz-

zalähetillä, jonka pitäisi kuskata herkkuja – ei aivan tietttömien taivalten taa, mutta hieman huonompienkin teiden päähän.

Tuosta "maastohenkisydestä" huolimatta Karl Rocks ei sovelu varsinaiseen ryteikköajoon, mutta tuo hieman korkeampi maastovara kuitenkin helpottaa liikkumista huonommilla alustoilla.

Litrainen bensakone

Tavaratila ei ole suuri, mutta ei kai se tämän kokoisessa käppänässä voi suuri ollakaan. Toisaalta 215 litraa riittänee yksineläjälle ihan mukavasti. Tietenkin kun 40/60 -suhteessa jaetut takaistimet kippaa alas, tilaa löytyy aika mukavasti eli 1013 litraa – tila laskettuna siis kattoon asti.

Moottori on tuttu perus-Karlsta eli 1 litran kolmisylinterinen bensakone, josta irtoaa mahtavat 75 hevosvoimaa. Moottorin jatkeena on 5-pykäläinen manuaalivaihteisto, mutta sen voi vaihtaa halutessaan myös 5-vaihteiseen ECT-automaattiin.

Istuin saisi olla jämäkämpi

Sisätilat ovat asialliset, tietenkin kovaa muovia on käytetty aika paljon, mutta onhan auton hankintahintakin varsin edullinen.

Kuskin kannalta on hyvä, että vakiovarusteena on lämmitettävä ratti, mikä on harvinaista herkkua tämän kokoluokan autoissa.

Favo-verhoillut penkit ajavat asiansa. Kuskin penkkiä pystyy säätämään 6 eri suuntaan, joten sopiva ajoasentokin löytynee sieltä jostain. Ehkä sivuttaistuki voisi olla parempi ja muutenkin istuin saisi olla jämäkämpi. Mutta näillä mennään.

Mittaristo on selkeä ja havainnollinen ilman turhia klumeluu-reja.

5 vai 4 hengelle?

Useimmiten tämän kokoluokan autoissa on vain 3 ovea, joten tänne takapenkille pitää kömpiä tuolta etuovesta. Karlissa on kuitenkin 5 ovea, joten kuskikin saa istua rauhassa, vaikka takapenkille tulisi matkustajia.

Takana on tilaa kolmelle, mikä tuntuu hieman liioittelulta – no riippuu tietenkin siitä, minkä kokoisia karvapäiviä tänne änkeää. Mutta kaksistaan takana ihan hyvä istua.

Tietenkin, jos kuski on kovin-

▲ Lastausta hankaloittavat hieman nämä korkeat reunukset, mutta tuskin tämän kokoisella autolla paljon ostoskassoja enempää on tarvekaan kuskailla.

▲ Vaikka tuolla konepellin alla ei mylvi kuin 75 hevosvoimaa, Rocks kuitenkin liikahtaa todella mukavasti.

▲ Mukava lisä tässä on kaupunkiajotila, jonka saa päälle City-nappia painamalla. Se keventää ratin pyörittystä varsinkin ah- taissa pysäköintihalleissa tai muutenkin katuliikenteessä.

kin pitkäkoipinen, takapenkki jää pelkkien tavaroiden kuskaukseen.

Hyvä varustetaso

Jos ajatellaan Rocksint hintojen lähtevän 15.000 eurosta, niin eihän sillä hinnalla tietenkään voi odottaakaan samoja ominaisuuksia kuin parikymmentä tonnia kalliimmissa menopeleissä.

Toisaalta Karl Rocksint varustetaso on kyllä yllättävän hyvä, kun vertaa saman segmentin muihin autoihin. Eli ei tämä täysin riisuttu auto kuitenkaan ole, vaan vakiovarusteina on mm. vakionopeudensäädin ja nopeusrajoitin. Eikä kaistavah- tiakaan ole kaikissa tämän kokoluokan autoissa.

Hallintalaitteet ja vaihteet pelittävät saksalaisen varmasti – vaikka Opel Karlin taidetaan valmistaa GM:n Korean tehtaalla.

Tämän koeajon myötä päättyy myös Tosimies testaa -ohjelmasarja AlfaTV:n kanavalla.

Tulemme jatkamaan videoesitelyitä syksyllä lehden YouTube-sivuilla.

Musiikki- ja tanssiryhmä Valkia esittää

25.3. Tampere
2.4. Miehikkälä
8.4. Pielavesi
9.4. Pihtipudas
20.4. Kankaanpää
1.5. Rauma
19.5. Turku
21.5. Sastamala
24.5. Valkeakoski
4.6. Ilmajoki
17.6. Levi
23.6. Keuruu
28.6. Alajärvi
2.7. Tampere
29.7. Heinävesi
6.8. Ylöjärvi
12.8. Seinäjoki
13.8. Joensuu
19.8. Turku
2.9. Jämijärvi
3.9. Laihia

Oulu 16.9.
Kokkola 17.9.
Lapinlahti 23.9.
Kuopio 24.9.
Virrat 30.9.
Lempäälä 1.10.
Jyväskylä 28.10.
Toholampi 29.10.
Helsinki 3.11.
Juva 5.11.
Asikkala 10.11.
Hämeenlinna 11.11.
Korso 12.11.
Mietoinen 18.11.
Nokia 22.11.
Kouvola 24.11.
Mikkeli 25.11.
Hamina 26.11.
Tyrvää 29.11.
Huittinen 2.12.
Pori 3.12.

